

Vegaplan.be

IKKB STANDAARD voor de PRIMAIRE PLANTAARDIGE PRODUCTIE

Telershandleiding voor akkerbouw

26.06.2008

Identificatie producent & bedrijf	
Datum	
Ondernemingsnummer:	
Vestigingseenheidsnummer:	
Producent	
Naam:	Voornaam:
Straat:	Nr:
Postcode:	Gemeente:
Telefoon:	Mobiel:
Fax:	e-mail:
Bedrijf (enkel in te vullen indien verschillend van de producentgegevens)	
Naam:	Voornaam:
Straat:	Nr:
Postcode:	Gemeente:
Telefoon:	Mobiel:
Fax:	e-mail:

Inleiding

Beste teler,

Deze handleiding bevat de nodige informatie en invuldocumenten in het kader van de IKKB Standaard voor de Primaire Plantaardige Productie. Dit werkdocument bevat enkel vereisten die van toepassing zijn voor de volgende akkerbouwteelten:

- aardappelen (met of zonder stockage)
- suikerbieten
- granen, olie- en proteïnehoudende gewassen (met of zonder stockage)
- cichorei

Landbouwers die ook groenten of fruit telen kunnen beroep doen op de telershandleiding "land- en tuinbouw".

Telkens wordt het beoordelingsniveau van de vereiste weergegeven.

- Niveau 1: 100% van de vereisten moeten in orde zijn
- Niveau 2: minimaal 70% van de vereisten die op uw bedrijf van toepassing zijn moeten in orde zijn
- Niveau 3: aanbevelingen

U kan dit document zelf verder aanvullen of de documenten waarnaar verwezen wordt (of een kopie ervan) kan U op de juiste plaats in dit document bewaren.

Veel succes !

INHOUD

1. Checklist	1
2. Documenten	13
2.1 Opslag van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden	13
2.2 Glasbreukprocedure	14
2.3 Bewerkings- en opslagruimte, productielocaties	15
2.4 Spuittoestel en meststofstrooier.....	18
2.5 Toepassing bestrijdingsmiddelen.....	20
2.6 Hygiëne	21
2.7 Erkennung voor bereiden en verpakken van consumptieaardappelen.....	22
2.8 Loonwerk	22
2.9 Plantenpaspoorten en certificaten	23
2.10 Meststoffen en bodemverbeteraars.....	25
2.11 Bestrijdingsmiddelen	26
2.12 Nieuwe percelen	28
2.13 Bodemanalyse.....	29
2.14 Geïntegreerde teelttechnieken	29
2.15 Schadelijke organismen.....	30
2.15 Melding aan 1 ste koper van moederkoren en fusarium bij granen	31
PICTOGRAMMEN.....	32
Fytolokaal.....	32
Opslagruimtes voor aardappelen en/of granen	34
Opslag geconcentreerde vloeibare meststoffen.....	35
3. Registratie	36
3.1 Identificatie van producent.....	36
3.2 Identificatie van percelen en opslagruimte.....	36
3.3 Dossier IN en OUT	37
3.4 Gebruik van bestrijdingsmiddelen voor landbouw-kundig gebruik en biociden	38
3.5 Registratie aanwezigheid schadelijke quarantaine organismen en ziekten.....	44
3.6 Registratie resultaten van analyses	44
4. Meldingsplicht	45
4.1 Formulieren van meldingen	45
4.2 Algemene informatie	45
4.3 Overzicht meldingslimieten in de plantaardige productie.....	48

Bijlage 1. Het fytolokaal in de praktijk	51
Bijlage 2. Het IKKB lastenboek	53
Bijlage 3. Vegaplan.be leden	68
Bijlage 4. Lijst met erkende certificeringsinstellingen en controle centra	69
Bijlage 5. Nuttige adressen en links.....	70

1. Checklist

Vereiste 6.5.1* van de IKKB Standaard zegt dat u **jaarlijks** de checklist dient in te vullen en bij te houden. Deze checklist is een verkorte weergave van alle vereisten uit de IKKB Standaard. Indien u meer informatie wenst dan vindt U het volledige lastenboek met meer informatie steeds terug op de website www.vegaplan.be, ook achteraan dit document in Bijlage 2 (p 53) worden alle vereisten weergegeven.

Op de volgende pagina's staat een verkorte checklist met enkel de vereisten die van toepassing zijn voor akkerbouwgewassen. U dient minstens jaarlijks aan te vullen of de vereisten uit de checklist in orde (OK), niet in orde (NOK) of niet van toepassing (NVT) zijn (in de kolom beoordeling) met uw eventuele opmerkingen (in de kolom opmerkingen). Vergeet ook niet de datum in te vullen.

Deze checklist moet ingevuld worden VOOR het bedrijfsbezoek van de auditor!

Voor de jaren 2008 en 2009 kan u best eerst een kopie nemen van de (niet ingevulde) checklist. Er wordt echter aangeraden om voor de volgende jaren gebruik te maken van de checklists die dan van toepassing zullen zijn. Deze vindt U steeds terug op onze website: www.vegaplan.be, of deze kan U opvragen bij de contactadressen van de landbouworganisaties (zie Bijlage 3, p 68). Zo ziet U meteen of er iets gewijzigd is in het lastenboek, bijvoorbeeld door een wijziging in de wetgeving.

Checklist bij de IKKB Standaard voor de Primaire Plantaardige Productie "akkerbouw" 2007

Datum:	Naam uitvoerder:	
Aantal ha ter indicatie	Productgroep	Afkorting
	Aardappelen zonder stockage	A
	Aardappelen met stockage	A s
	Granen, olie- en proteïnehoudende gewassen zonder stockage	COP
	Granen, olie- en proteïnehoudende gewassen met stockage	COP s
	Suikerbieten	B
	Cichorei	C

Legende:

Code: code met referentie naar vereiste in sectorgids / IKKB Standaard

PG: productgroepen waarvoor de vereiste van toepassing is

Alle: vereiste van toepassing voor alle activiteiten

A, A s, COP, COP s, B, C: vereiste enkel van toepassing voor deze activiteiten (afkortingen zie bovenstaande tabel)

Vereiste: korte omschrijving van de vereiste in sectorgids / IKKB Standaard

Niveau: niveau vereiste bij beoordeling

IKKB

Niveau 1: 100% in orde

Niveau 2: 70% in orde

Niveau 3: aanbevelingen

Sectorgids

NC A: major non conformiteit

NC B: minor non conformiteit, moet in orde gebracht worden tegen de volgende audit

+*: opmerking

Beoordeling:

OK: in orde

NOK: niet in orde

NVT: niet van toepassing

Opmerkingen: referentie naar andere documenten of aanvullingen door de uitvoerder

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

Code	PG	Vereiste	Niveau IKKB	Niveau sector-gids	Beoordeling OK - NOK - NVT	Opmerking
------	----	----------	-------------	--------------------	----------------------------	-----------

Hygiënevoorschriften

1. Bedrijf en gebouwen

1.1 Opslag van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden

Zie bijlage 1, p 51

Code	PG	Vereiste	Niveau IKKB	Niveau sector-gids	Beoordeling OK - NOK - NVT	Opmerking
1.1.1	Alle	Op slot	1	A		
1.1.2		Vermelding "doodshoofd" en "vergif", ingeval van lokaal: "geen toegang voor onbevoegden"	1	+		Zie pictogrammen, p 32
1.1.3		Goed verlicht	1	B		
1.1.4		Producten klasse A, bijlage 10: gescheiden van woonplaats, stallen en bewerkingsruimten	1	A		
1.1.5		Droog	1	+		
1.1.6		Verlucht	1	+		
1.1.7		Vorstvrij	1	+		
1.1.8		Uitsluitend bestrijdingsmiddelen en biociden	1	A		
1.1.9		Vervallen middelen en voor privé gebruik: groeperen en aanduiden: "vervallen" en/of "privé"	1	A		Zie pictogrammen, p 32
1.1.10		Lege gespoelde verpakkingen veilig bewaren en meegeven met Phytofar Recover	1	A		
1.1.11		Geschikte weeg- en/of meetapparatuur	1	A		
1.1.12*		Beschermkledij: spuitkledij, handschoenen, ademhalingsbescherming, buiten fytolokaal	1			
1.1.13*		Ordelijke stapeling	2			
1.1.14*		Opvang lekkage	3			
1.1.15*		Verharde ondergrond	2			
1.1.16*		Emmer met absorberend materiaal, bortsel, handborsteltje en vuilblik	2			
1.1.17*		Brandveilig	2			
1.1.18*		Planken uit niet-absorberend materiaal	2			
1.1.19*		Oogdouche of stromend water in de buurt van fytolokaal	2			

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

		1.2 <i>Bewerking- en opslagruimte, productielocaties</i>	IKKB	Sector- gids	OK – NOK - NVT	
1.2.1	NVT indien geen bewerking - opslag	Gebouwen proper en in goede staat	1	A		
1.2.2		Voldoende verlichting, indien vaste verlichting boven geoogst product: breukveilig	1	A		
1.2.3		Voorkomen of bestrijden van ongedierte. Gebruik van toegelaten biociden tijdens opslag en geen besmetting van het opgeslagen product	1	A		
1.2.4		Geen glasbreuk + glasbreukprocedure	1	A		Zie doc. 1.2.4, p 13
1.2.5		Geen onafgeschermd kwikthermometers	1	A		
1.2.6		Verbod op roken, eten en drinken	1	A		
1.2.7		Pictogrammen aanwezig	2	B		Zie pictogrammen, p 34
1.2.8		Gevaarlijke stoffen en hun afval opslagen en hanteren zodat verontreiniging voorkomen wordt	1	A		
1.2.9		Gezelschapsdieren: geen verblijf	1	A		
1.2.10		Zichtbaar bedorven product en afval regelmatig verwijderen	1	A		
1.2.11	A s	Aardappelen opslaan in het donker	1		+	
1.2.14*	A s COPS	Controle en registratie lokaas. Plaats lokazen aangeduid op bedrijfssituatieschets	2			Zie doc. 1.2.14*, p 14-15
1.2.15*		Meststoffen in bulk: gescheiden van geoogst product	2			
1.2.16*		Vermijd uitlaatgassen in deze ruimten	2			
1.2.17*	A s	Schoonmaakplan	2			Zie doc. 1.2.17*, p 16
1.2.18*		Schoonmaakplan verbonden aan bedrijfssituatieschets	3			Zie doc. 1.2.18*, p 14
1.2.19*		Brandstoftank: min 4 m tussen tank en product of fysieke scheiding	2			
1.2.20*		Verwarmingstoestellen: - leidingen in goede staat	2			
1.2.21*		- controle op lekkage	3			
1.2.22*		- leidingen: duurzaam materiaal	3			
1.2.23*		- veilig en beschermd tegen vocht opgesteld	3			
1.2.24*		Opslag van marktklare producten: verharde (productgeschikte) en zuivere bodem	2			
1.2.25*		Laden en lossen bij niet-draaiende motor	3			
1.2.26*		Koelcellen: temperatuursbeheersing - ventilatie + registratie	3			

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

			IKKB	Sector- gids	OK – NOK - NVT	
1.1.27*		Beschermen van geoogst product tegen zon en/of daglicht	3			
1.1.28*	COP s	Voor opslag: ruimte leeg en proper	1			
1.1.29*		Lange termijn bewaring: lokaal afgesloten. Tijdelijke bewaring: maatregelen	2			
1.1.30*		Lange termijn bewaring: meten en registreren temperatuur lot	2			Zie fiche p 42
1.1.31*		Droger en ventilator: schoonmaken na gebruik. Jaarlijkse onderhoud en controle voor elke gebruik	2			
<i>1.4 Opslag van meststoffen</i>						
1.4.1*	Alle	Meststoffen in oorspronkelijke verpakking	2			
1.4.2*		Vaste kunstmest in bulk: op verharde ondergrond	2			
1.4.3*		Geconcentreerde vloeibare kunstmest: lekvrije tank voorzien van opvangbak. Tank beschermd tegen accidentele opening.	2			
1.4.4*		Bijtende geconcentreerde vloeibare meststof: gevarentekens	3			Zie pictogrammen, p 34
1.4.5*		Geen opslag nabij water of uitgangsmateriaal	3			
<i>1.5 Algemene vereisten</i>						
1.5.1*	Alle	Brandblusapparaat (op een goed bereikbare plaats)	3			
1.5.2*		Algemene netheid	3			
1.5.3*		Respecteer algemene bedrijfshygiëne	3			
<i>1.6 Afvalbeheer</i>						
1.6.1*	A	AGF-afval uitgesorteerd en kan tijdelijk opgeslagen worden op het bedrijf	3			
1.6.2*		Substraten en landbouwfolies worden gerecycleerd	3			
2. Machines, apparatuur en gereedschappen die in contact komen met product voor oogst en na-oogst behandeling						
<i>2.1 Algemene voorschriften van toepassing voor alle machines</i>						
2.1.1	Alle	Proper en in goede staat	1	A		
2.1.2		Geen glasbreuk + glasbreukprocedure	1	A		Zie doc. 2.1.2, p 13

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

			IKKB	Sector- gids	OK – NOK - NVT	
2.1.3	Alle	Gebruik voedingsgeschikt en biodegradeerbaar smeervet op plaatsen waar contact mogelijk met geoogst product voor nieuwe machines. Aanbeveling voor oude machines die in gebruik zijn.	2	B		
2.1.4*		Geen lekkage van olie en/of mazout	2			
<i>2.2 Spuittoestel</i>						
2.2.1	Alle	Keuring: sticker op toestel (of controle attest)	1	A		Zie doc. 2.2.1, p 17
2.2.2		In het buitenland aangekochte toestellen: melden aan keuringsdienst binnen de 30 dagen	1	A		Zie doc. 2.2.2, p 17
2.2.3*		Jaarlijkse controle en registratie bevindingen	3			Zie doc. 2.2.3*, p 18
<i>2.3 Kisten, containers, verpakkingsmateriaal en palloxen</i>						
2.3.1	Alle	Proper en in goede staat	1	A		
2.3.2		Ontsmetten voor en na gebruik risicomateriaal	3	+		
2.3.10*	A As	Valbrekers aanwezig (indien valhoogte meer dan 1 m)	2			
<i>2.4 Landbouwtransport</i>						
2.4.1	Alle	Vervoermiddelen schoon houden + reinigen	1	A		
2.4.2		Geen transport indien olie- of mazoutleidingen lekken en indien gevaar voor contact met het product	1	A		
2.4.3		Ontsmetten voor en na gebruik risicomateriaal	3	+		
2.4.4*		Afschermen transport tegen productbevuiling	2			
2.4.5*	COP COP s	Grondige reiniging na transport van organische meststoffen	1			
2.4.6*		Aansprakelijkheid niet IKKB transport kan op contractuele basis geëist worden	1			
<i>2.5 Meststofstrooier</i>						
2.5.1*	Alle	Goed afgesteld en onderhouden. Jaarlijks afdraaiproef + registratie	3			Zie doc. 2.5.1*, p 18
<i>2.6 Thermometer</i>						
2.6.1*	Alle	Jaarlijkse controle op correcte werking	3			

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

3. Bedrijfsleider, personeel en derden

3.1 Toepassing bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden

			IKKB	Sector- gids	OK – NOK – NVT	
3.1.1	Alle	Indien toediening bij derde van product klasse A: erkend gebruiker. Indien toediening van product klasse A, bijlage 10: speciaal erkend gebruiker	1		+	Zie doc. 3.1.1, p 19
3.1.2		Na toepassing: handen wassen + kledij vervangen	1	A		
3.1.3*		Kennis inzake toepassing bestrijdingsmiddelen	1			Zie doc. 3.1.3*, p 19

3.2 Hygiëne

3.2.1	Alle	Personeel geen besmettelijke ziekte	1	A		Zie doc. 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3*, p 20
3.2.2		Personeel in goede gezondheid en op de hoogte gebracht van gezondheidsrisico's	2	B		
3.2.3*		Landbouwer en personeel kennen hygiënemaatregelen en respecteren algemene bedrijfshygiëne	3			

3.3 Erkenningen

3.3.1	A, A s	Erkenning voor bereiden en verpakken van consumptieaardappelen	1	A		Zie doc. 3.3.1, p 21
-------	--------	--	---	---	--	----------------------

3.4 Loonwerk

3.4.1*	Alle	Loonwerker aangesloten bij Vegaplan.be. Indien niet: landbouwer gaat na of uitgevoerde werken voldoen aan de IKKB voorschriften	2			Zie doc. 3.4.1*, p 21
--------	------	---	---	--	--	-----------------------

4. Teelttechniek en naogstbehandeling

4.1 Uitgangsmateriaal

4.1.1	Alle	Bijhouden plantenpaspoort indien van toepassing	1	A		Zie doc. 4.4.1, p 22
4.1.2		Controle gezondheidstoestand aangeleverd plantenmateriaal	2	B		
4.1.3	A, A s	Gebruik gecertificeerd pootgoed of hoevepootgoed waarvan aangifte werd ingediend. Bewaar certificeringsetiket.	1	A		Zie doc. 4.1.3, p 22
4.1.4*	Alle	GGO's in overeenstemming wetgeving	1			
4.1.5*		Informatie over ziektegevoeligheid en resistentie	3			
4.1.6*		Vruchtafwisseling	3			
4.1.8*	COP	Hoevezaaizaad: indien triage door derde moet deze erkend zijn	1			Zie doc. 4.1.8*, p 22
4.1.9*	COP s	Indien gecertificeerd zaaizaad: bewaar 1 etiket per lot zaaizaad	2			Zie doc. 4.1.9*, p 23

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

			IKKB	Sector- gids	OK – NOK - NVT	
4.1.10*	B	Gecertificeerd zaai­zaad opgenomen in de catalogus van erkende variëteiten. Geen GGO's	1			
4.1.12*	C	Gecertificeerd zaai­zaad die voorkomen op erkende variëteitenlijst. Geen GGO's	1			

4.2 Bemesting

4.2.1	Alle	Buiten meststoffen en bodemverbeterende middelen van natuurlijke oorsprong van het landbouwbedrijf, worden enkel toegelaten producten gebruikt	1	A		
4.2.2		Voor toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen: etiket of begeleidend document.	1	A		Zie doc. 4.2.2, p 24
4.2.3		Toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen van afvalstoffen (bv. zuiveringsslib): voorzien van begeleidend document: OWD-model (Wallonië) of gebruikscertificaat OVAM (Vlaanderen).	1	A		Zie doc. 4.2.3, p 24
4.2.4		Hou rekening met uitzonderingen voor het gebruik van zuiveringsslib	1	A		
4.2.5*	A, A s	Verboden meststoffen: rioolslib en waterzuiveringsslib van openbare waterzuiveringstations	1			
4.2.6*	C	Verboden meststof: waterzuiveringsslib van openbare waterzuiveringstations	1			
4.2.7*	COP B	Waterzuiveringsslib van openbare waterzuiveringsstations enkel indien productfiche	1			Zie doc. 4.2.7*, p 24
4.2.8*	Alle	Bemest binnen de normen van de wet	3			
4.2.9*		Informatie (samenstelling) van gebruikte meststoffen	3			Zie doc. 4.2.9*, p 24

4.3 Bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden

4.3.1	Alle	Enkel erkende bestrijdingsmiddelen en biociden	1	A		
4.3.2		Nodige maatregelen nemen om schade te vermijden + reinigen van werktuig, voorwerp of voertuig dat gebruikt werd	1	A		
4.3.3*	C	Geen bestrijdingsmiddelen niet toegelaten voor landbouwproducties bestemd voor zuigelingen (Bijlage IX Richtlijn 2003/14/EG)	1			
4.3.4*	A, A s	Lijst met erkende bestrijdingsmiddelen	2			Zie doc. 4.3.4*, p 25

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

			IKKB	Sector- gids	OK – NOK - NVT	
4.3.5*	A, A s	Ongevallenprocedure	2			Zie doc. 4.3.5*, p 26
4.3.5*	COP B C	Ongevallenprocedure	3			Zie doc. 4.3.5*, p 26
<i>4.4 Irrigatie</i>						
4.4.1	Alle	Voor irrigatie wordt enkel gebruik gemaakt van beekwater, water van open put, boorput, stadswater of regenwater.	1	A		
4.4.2*		Watergift in functie van behoefte gewas.	3			
<i>4.6 Staat van de productielocatie</i>						
4.6.1*	A, A s	Controle productielocatie op fysische contaminatie (zoals blikjes)	2			
4.6.1*	COP B C	Controle productielocatie op fysische contaminatie (zoals blikjes)	3			
<i>4.7 Nieuwe productievelden (= nieuw voor agrarische doeleinden)</i>						
4.7.1*	Alle	Indien nieuwe percelen: gevarenanalyse	1			Zie doc. 4.7.1*, p 27
4.7.2*		Indien gevaar: bodemanalyse	1			Zie doc. 4.7.2*, p 27
<i>4.8 Bodem en/of substraatanalyse van de productielocatie</i>						
4.8.1*	A, A s	Standaard analyse van de bouwvoor om de 4 à 5 jaar	2			Zie doc. 4.8.1*, p 28
4.8.2*		N-profielanalyse indien teelt dit vraagt	2			
<i>4.9 Bodembeheer en geïntegreerde teelttechniek</i>						
4.9.1*	Alle	Teelttechnieken gebruiken die bodemerosie voorkomen	3			
4.9.2*		ICM-technieken toepassen	3			
4.9.3*		Toepassen van milieuvriendelijke maatregelen en onderhoud landschap en omgeving bedrijf	3			Zie doc. 4.9.2* - 4.9.3*, p 28
5. Schadelijke organismen						
<i>5.1 Algemene maatregelen</i>						
5.1.1	Alle	Bestrijding van schadelijke (quarantaine) organismen indien aanwezigheid wordt vastgesteld of gemeld. Volgens onderrichtingen van het FAVV m.b.t. bestrijding van schadelijke organismen.	1	A		Zie doc. 5.1.1, p 29
5.1.2		Schadelijke distels bestrijden	1	A		
<i>5.2 Maatregelen ter bestrijding van wratziekte en nematoden</i>						
5.2.1	A, A s	Teeltrotatie 1 op 3 (uitz. primeuraardappelen voor 20 juni). Pootaardappelen 1 op 4.	1	A		

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

			IKKB	Sector- gids	OK – NOK - NVT	
<i>5.3 Maatregelen ter bestrijding van ringrot en bruinrot</i>						
5.3.1	A, A s	Bij meer dan 5 ton import van pootaardappelen, 10 uur na aankomst ter beschikking houden voor eventuele staalname	1	A		
5.3.2	A, A s	(in beschermingsgebied): jaarlijks aangifte doen	1	A		Zie doc. 5.3.2, p 29
5.3.3	A, A s	(in beschermingsgebied): bij beregening installatie spoelen	1	A		
5.3.4	Alle	(in beschermingsgebied): bij beregening van andere dan aardappelpercelen, voorzorgen nemen zodat deze percelen niet met oppervlaktewater in contact komen	1	A		
5.3.5	A, A s	Aardappelen, aubergines en tomaten (in het beschermingsgebied): verbod op gebruik oppervlaktewater (o.a. kanalen, beken, vijvers) voor beregening	1	A		
<i>5.5 Maatregelen m.b.t. maiswortelboorder bij mais</i>						
5.5.1	COP, COP s	In afgebakende gebieden: specifieke onderrichtingen van het FAVV opvolgen	1	A		
<i>5.6 Maatregelen m.b.t. moederkoren en fusarium bij granen</i>						
5.6.1	COP, COP s	Controle tijdens teelt en van oogst op moederkoren, indien aanwezig melden aan 1 ^{ste} koper	2	B		Zie doc. 5.7.1, p 30
5.6.2		Controle tijdens teelt en oogst op fusarium, indien aanwezig melden aan 1 ^{ste} koper	3	+		Zie doc. 5.7.2, p 30
6. Registratie						
<i>6.1 Algemeen</i>						
6.1.1	Alle	De registers zijn ingevuld	1	A		
6.1.2		De registers worden minimaal 5 jaar bewaard	1	A		
6.1.3		Identificatie van producent en bedrijf	1	A		Zie ook p 35
6.1.4*		Identificatie percelen	1			Zie ook p 35
6.1.5*		Identificatie productielocatie, opslag en bewerkingsruimte	1			Zie ook p 35
<i>6.2 Dossier IN & OUT</i>						
6.2.1	Alle	Dossier IN voor: plantaardig vermeerderingsmateriaal, bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden, meststoffen	1	A		Zie ook p 36

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

6.2.2		Dossier OUT voor: plantaardige vermeerderingsmateriaal en plantaardige producten	1	A		
<i>6.3 Registratie</i>			IKKB	Sector- gids	OK – NOK - NVT	
6.3.1	Alle	Registratie van gebruik van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden	1			Zie ook p 37
6.3.2		Registratie van aanwezigheid van schadelijke quarantaine organismen of ziekten	1			Zie ook p 43
6.3.3		Resultaten van analyses	1			Zie ook p 43
6.3.4*	A	Perceels/teeltfiche correct ingevuld	1			Zie ook p 39-41
	Alle	1. Registratie bodemontsmetting	1			
	Alle	2. Registratie zaai- of plantdatum	1			
	A	3. Noteer de variëteit, naam loonwerker, indien van toepassing	1			
	COP B C	3. Noteer de variëteit, naam loonwerker, indien van toepassing	3			
	Alle	8. Registratie niet chemische onkruidbestrijding	3			
	Alle	9. Registratie gebruik bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik	1			
	A	10. Registratie toegepaste bemesting	1			
	COP B C	10. Registratie toegepaste bemesting	3			
	Alle	11. Registratie herkomst water	1			
	Alle	14. Oogst: registratie tijdstip of periode	1			
6.3.5*	A	Fiche stockage en/of bewerking correct ingevuld (indien van toepassing)	1			Zie ook p 42
6.3.6*	A	Fiche transport door derden correct ingevuld (indien van toepassing)	1			
<i>6.5 Checklist</i>						
6.5.1*	Alle	Jaarlijks invullen en bijhouden checklisten	1			
7. Meldingsplicht						
7.1.1	Alle	Op de hoogte van de meldingsplicht en toepassen indien nodig	1	A		Zie ook p 44 e.v.

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

2. Documenten

Om aan een aantal van de voorschriften tegemoet te komen dienen verschillende documenten bijgehouden te worden op het bedrijf.

2.1 Opslag van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden

- **Doc. 1.1.9** Erkenning voor bestrijdingsmiddelen die gebruikt worden in buurlanden, maar niet erkend zijn in België **Niveau 1**

Indien U percelen hebt in een buurland, en indien U over gewasbeschermingsmiddelen opslaat die niet erkend zijn in België, dan moet U een erkenning vragen aan het FAVV voor de import. Adressen van het FAVV zie Bijlage 5, p 70.

- **Doc. 1.1.10** Bewijs ophaling Phytofar Recover **Niveau 1**

Lege en gespoelde verpakkingen van bestrijdingsmiddelen en biociden (van gebruikte producten) veilig bewaren en meegeven met "Phytofar Recover" – ophaalsysteem. Zie ook Bijlage 5, p 70.

2.2 Glasbreukprocedure

➤ **Doc. 1.2.4 en 2.1.2** Glasbreukprocedure

Niveau 1

Glassplinters vormen een ernstig gevaar voor de volksgezondheid, zeker wanneer deze niet verwijderd worden door de volgende schakels van de keten (en dus het gevaar niet geëlimineerd wordt door een volgende stap). Bij breuk van serreglas of lampen, maar ook bijvoorbeeld van oogstmachines kunnen er splinters in het product terecht komen. Het is hierbij van essentieel belang om de gecontamineerde producten te vernietigen, tenzij de splinters nog verwijderd worden door de volgende schakels van de keten. Door een duidelijke afbakening op de plaats van glasbreuk kan er voor gezorgd worden dat enkel veilig product geoogst wordt. In het geval van aardappelen of COP die bewaard worden bij de producent moet men vooral preventieve maatregelen nemen : lampen die zich direct boven geoogst product bevinden moeten beschermd worden met een hoes of zijn onbreekbaar en er wordt aangeraden om het product op een zekere afstand van de ramen in de opslagruimte te bewaren.

Wanneer toepassen ?

Glasbreuk kan voorkomen bij:

- Serreglas
- Lampen (zowel voor verlichting van gebouwen, in serres als op trekkers)
- Vensters en spiegels van machines (tractoren, oogstmachines, transportmiddelen, ...)

Bij vaststelling van glasbreuk, op producten waarbij glas niet verwijderd wordt door de volgende schakels van de keten, moet men:

- Ofwel onmiddellijk het product in een voldoende grote zone vernietigen en alle scherven zorgvuldig opruimen
- Ofwel een voldoende grote veiligheidszone afbakenen door het gebruik van een opvallend gekleurd lint en/of plaatselijke identificatie in de productieruimte (vb. registratie van rijckapnummers in geval van serreglas). Het mogelijk gecontamineerd product in deze afgebakende zones wordt vervolgens tijdens de oogst vernietigd.

**Gebruik nooit verpakking van de oogst om de
glasscherven te verwijderen!**

➤ **Doc. 1.2.17*** Schoonmaakplan **Niveau 2**

Op dit schoonmaakplan wordt de frequentie van het onderhoud weergegeven
Opslagruimtes moeten in de eerste plaats grondig gereinigd en gecontroleerd
worden vooraleer een nieuwe oogst hierin bewaard wordt. Ook tijdens de bewaring
is een regelmatige controle van het product aangewezen.

Lokaal 1

Type opslag (aanduiden wat van toepassing is)

aardappelen granen

Vul steeds de datum van uitvoering in:

Reinigen	Controle op resten, schimmels, ...	Binnenbrengen product	Controle van product tijdens bewaring

Lokaal 2

Type opslag (aanduiden wat van toepassing is)

aardappelen granen

Vul steeds de datum van uitvoering in:

Reinigen	Controle op resten, schimmels, ...	Binnenbrengen product	Controle van product tijdens bewaring

2.4 Spuittoestel en meststofstrooier

➤ **Doc. 2.2.1** Keuringsbewijs spuittoestel of bewijs aanvraag keuring

Niveau 1

Alle spuittoestellen waarmee in vloeibare vorm bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik toegediend worden op Belgisch grondgebied, moeten goedgekeurd zijn volgens de wettelijke bepalingen.

Deze vereiste is niet van toepassing voor kleine toestellen waarin de spuitvloeistof manueel of met behulp van een samengedrukt gas (lucht inbegrepen) onder druk wordt gebracht of waarbij de spuitvloeistof wordt uitgestoten onder invloed van de zwaartekracht en voor rugspuit- en lansspuittoestellen. Elke eigenaar van een spuittoestel dient om de drie jaar een verplichte keuring van ieder aan keuring onderworpen spuittoestel uit te voeren en dit op de datum, tijd en plaats van de oproeping, zelfs als het materieel pas verworven werd (nieuw of tweedehands). Indien hij niet opgeroepen wordt dient hij dit binnen de maand voor het einde van de normale geldigheidstermijn te melden aan de keuringsdienst.

Alle spuittoestellen moeten goedgekeurd worden door:

- Het Departement voor Landbouwtechniek van het Waals Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (CRA-W) van Gembloux voor de provincies Waals-Brabant, Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen;
- Het Departement Mechanisatie, Arbeid, Gebouwen, Dierenwelzijn en Milieubeveiliging van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (CLO-DVL) van Gent voor de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Vlaams-Brabant, Limburg en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Alleen met gunstig gevolg gekeurde spuittoestellen mogen worden gebruikt in de periode die vermeld is op de door de controledienst aangebrachte zelfklever.

➤ **Doc. 2.2.2** Bewijs van aangifte in het buitenland aangekocht spuittoestel

Niveau 1

Rechtstreeks in het buitenland aangekochte toestellen moeten door de koper gemeld worden aan de keuringsdienst binnen de 30 dagen.

Contact voor Vlaanderen:

Tel. 09/272.27.57 – Fax. 09/272.28.01 –

E-mail: keuringspuit@ilvo.vlaanderen.be

Contact voor Wallonië

Tel. 081/62.71.68 – gsm : 0475/52.29.55 – fax. 081/61.58.47

e-mail : rulkin@cra.wallonie.be

Hou steeds het bewijs bij dat u gemeld heeft aan de keuringsdienst

2.5 Toepassing bestrijdingsmiddelen

- **Doc. 3.1.1** Erkenning toepassing bestrijdingsmiddelen klasse A bij derden
(indien van toepassing) **Niveau 1**

De landbouwer mag bij een derde geen bestrijdingsmiddel van klasse A toedienen, behalve indien hij een door de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid erkend gebruiker is. Bovendien moet hij ook een speciaal erkend gebruiker zijn wanneer hij producten van klasse A vermeld in bijlage 10 (KB 28/02/1994, o.a. aldicarb) wil toedienen op zijn eigen bedrijf.

Landbouwers mogen wel bestrijdingsmiddelen van klasse A gebruiken die niet vermeld zijn in bijlage 10 op hun eigen bedrijf in het kader van hun beroep.

- **Doc. 3.1.3*** Bewijs kennis inzake gebruik gewasbeschermingsmiddelen **Niveau 1**

De **landbouwer die zelf** de bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden toepast, moet kennis van de toepassing van gewasbescherming hebben:

- Via een certificaat of een diploma (bvb: diploma van de landbouwschool) OF
- Landbouwer heeft minimum 5 jaar ervaring

Indien **de loonsproeier** de fytobehandeling uitvoert:

De loonsproeier moet een 'erkend gebruiker' zijn (hij heeft een erkend registratienummer)

De landbouwer verklaart hierbij te voldoen aan deze vereiste

Datum

Handtekening

2.6 Hygiëne

➤ **Doc. 3.2.1 – 3.2.2 – 3.2.3***

De landbouwer ziet erop toe dat het personeel dat plantaardige producten hanteert geen besmettelijke ziekte heeft, die via de gehanteerde plantaardige producten kan overgedragen worden. **niveau 1**

De landbouwer ziet erop toe dat het personeel dat plantaardige producten hanteert in goede gezondheid verkeert en op de hoogte wordt gebracht van de gezondheidsrisico's. **niveau 2**

De landbouwer en zijn personeel kennen de hygiënemaatregelen en respecteren de algemene bedrijfshygiëne. **niveau 3**

Door het plaatsen van hun handtekening verklaart het personeel de algemene hygiënevereisten van het bedrijf te respecteren en te melden aan de bedrijfsleider indien ze aan een besmettelijke ziekte lijden.

Naam personeel	Datum	Handtekening

2.9 Plantenpaspoorten en certificaten

➤ **Doc. 4.4.1** Plantenpaspoorten (indien van toepassing)

Niveau 1

Plantenpaspoorten dienen enkel bijgehouden te worden voor plantgoed en zaaizaad van verschillende groenten en fruit, ook van zonnebloem (*Helianthus annuus*) moet het plantenpaspoort bewaard worden.

➤ **Doc. 4.1.3** Pootgoedcertificaat en/of aangifte hoeveepootgoed bij
aardappelen

Niveau 1

Om de insleep van ziekten en plagen te voorkomen is het verplicht gecertificeerd pootgoed of geregistreerd hoeveepootgoed te gebruiken. Een producent die voor de teelt van zijn aardappelen zelf geproduceerd niet-gecertificeerd materiaal (**hoevepootgoed**) gebruikt, moet hiervan **voor 1 maart** schriftelijk aangifte doen bij het hoofd van de PCE van de betrokken provincie. Het officiële certificeringsetiket dat de vermelding "EG-plantenpaspoort" draagt mag gebruikt worden in plaats van het plantenpaspoort. De landbouwer moet het plantenpaspoort (officiële certificeringsetiket) verplicht één jaar bewaren. Op dit etiket staat tevens de vermelding van de pootgoedontsmetting.

➤ **Doc. 4.1.8*** Bewijs hoevezaaizaad triage door erkende derde bij granen

Niveau 1

Voor hoevezaaizaad, wanneer de triage uitgevoerd wordt door een derde, moet deze hiervoor erkend zijn (er wordt aangeraden om een identificatie te voorzien van het lot die van het bedrijf naar de installatie van de triëerder gaat).

Lijst erkende loontriërders in Vlaanderen (BS 10.08.2007):

Naam Loontriëringbedrijf	Adres
PAUWELS LUC N.V.	Ketterijstraat 46A 9988 Watervliet
COOPMAN CARLOS	Moeresteenweg 9 8630 Houtem - Veurne
DEWEER WERNER	Pontstraat 84 8551 Zwevegem (Heestert)
DEBYSER MARC	As-Hoop 12 8647 Lo-Reninge
COLPAERT Luc	Vaartdijk Zuid 19B 8432 Leffinge
DEVA FYTO N.V.	Albert I Laan 72 8630 Veurne
INGEHLBRECHT HENDRIK B.V.B.A	Cathilleweg 113 8490 Jabbeke (Stalhille)
VERHELST – COPPENS AGRI N.V.	Dorpweg 39 8377 Zuienkerke (Meetkerke)
DESOETE DIRK B.V.B.A	Spanjaardstraat 60 8490 Jabbeke (Stalhille)
DOBELLAERE FIRMA B.V.B.A	Hoekestraat 78 8300 Knokke-Heist (Westkapelle)
SESIER JEAN-MARIE	Kortestraat 1 8670 Koksijde (Wulpen)
LOVERIX N.V.	Wilstraat 37 3700 Tongeren (Rutten)
BENTEIN LUC	Dijk 28 8670 Koksijde (Wulpen)
VAN DE VELDE HANS	Moerstraat 113 9970 Kaprijke
VAN WINKELN GODELIEVE	Hauthemstraat 74A 3320 Hoegaarden

Lijst erkende loontriërders Wallonië (03.08.2007)

Naam Loontriëringsbedrijf	Adres		
AGRIFAMENNE – ONHAYE SC	Route de Weillen 4	5520	Onhaye
ALLIANCE BLE SC	Chaussée de Rœlx 133	7060	Soignies
BADOT ETS SA	Rue Paul Pastur 1	6567	Fontaine-Valmont
BAUDUIN – CAMBIER ET FILS SA	Rue de l'Équipée 69	7181	Feluy
BODSON ETS SA	Rue Victor Heptia 35	4340	Villers L'Éveque
BRICHART ETS SA GEROMPONT	Rue de l'Ourchet 13	1367	Gerompont (Bomal)
BRICHART ETS SA HANNUT	Rue Désirée Strel 14	4280	Hannut (Cras-Avernas)
BRICHART ETS SA LONGCHAMP	Rue Sainte-Anne 3	5310	Leuze-Longchamp
CENTRAGRO SCRL	Rue de Bois-Bourdon 150	7080	Frameries
COLSON FRANÇOIS	Rue de Sirieu 305	7061	Thieusies
DELOBELLE ET FILS SA	Chaussée Brunehault 292	7972	Ellingnies-Sainte-Anne
DERASSE ETS SA	Chaussée de Douai 837	7504	Froidmont
DUMORTIER ETS ET FILS	Rue de Tournai 84	7520	Templeuve
FAYT – CARLIER SA	Rue de Florenchamps	6120	Marbaix-La-Tour
GHISBAIN ETS SA	Rue du Noir Jambon 7	7830	Thoricourt
GOCHEL MOULIN SA	Rue du Crucifix 2A	4210	Oteppe
MAZY MICHEL ETS	Rue de la Fontaine St-Maurice 4	4260	Ciplet
MONSEU ETS SA	Rue Baronne Lemonnier 122	5580	Lavaux-Sainte-Anne
MOUCHART ETS SA	Rue de Cambron 6A	7063	Chaussée-Notre-Dame
MOULIN D'ARC SPRL	Place d'Arc 9	7910	Arc-Wattripont
ANDRE PIRON ET FILS SA	Rue Lavaulx 1	4357	Jeneffe
RIGAUX ETS SA	Rue Saint Donat 10	5640	Mettet
SCAM	Parc Industriel 16	5300	Seilles
SIBILLE ETS SA	Rue du Fichaux 10	6230	Pont-a-Celles
VOETS MARC SPRL	Chaussée de Tournai 355	7812	Ligne

➤ **Doc. 4.1.9*** Certificeringsetiketten van granen

Niveau 2

Indien gecertificeerd zaaizaad wordt gebruikt, wordt één etiket per lot zaaizaad bewaard.

2.10 Meststoffen en bodemverbeteraars

- **Doc. 4.2.2** Voor toegelaten meststoffen bodemverbeteraars: etiketten of begeleidend documenten **Niveau 1**

ALLE toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen dienen voorzien te zijn van een etiket of begeleidend document dat voor de niet verpakte producten door de leverancier aan de landbouwer dient te worden overgemaakt.

- **Doc. 4.2.3** Voor toegelaten meststoffen en bodemverbeteraars afkomstig van afvalstoffen (bv. zuiveringsslib): begeleidend document (OWD-model: Wallonië) of gebruikscertificaat (OVAM: Vlaanderen) **Niveau 1**

De toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen afkomstig van afvalstoffen (bv. zuiveringsslib, slijpkalk, compost, enkelvoudige organische meststoffen, ...) moeten:

Voor Wallonië: steeds vergezeld zijn van het begeleidend document (volgens OWD-model). Voor Vlaanderen: in de gevallen bepaald door OVAM vergezeld zijn van het gebruikscertificaat (bv. voor zuiveringsslib).

Indien analyseresultaten aanwezig zijn moeten deze gedurende 5 jaar bijgehouden te worden.

- **Doc. 4.2.7*** Productfiche indien gebruik van waterzuiveringsslib van openbare waterzuiveringsstations bij de teelt van suikerbieten en granen, olie- en proteïnehoudende gewassen **Niveau 1**

Waterzuiveringsslib afkomstig van openbare waterzuiveringsstations mag enkel gebruikt worden indien er bovenop de wettelijke voorschriften, een productfiche is die bevestigt dat het product beantwoordt aan het doel om gevaren in de landbouw te beheersen. Het gebruik van dit soort slib kan verboden worden op contractuele basis.

- **Doc. 4.2.9*** Informatie (samenstelling) van de gebruikte meststoffen **Niveau 3**

De landbouwer beschikt over informatie (samenstelling) van de gebruikte meststoffen.

2.11 Bestrijdingsmiddelen

- **Doc. 4.3.4*** Lijst met erkende bestrijdingsmiddelen per teelt voor aardappelen – **niveau 3** voor andere akkerbouwgewassen **Niveau 2**

De teler beschikt over een lijst met erkende bestrijdingsmiddelen en bewaart deze als documentatie. De erkende bestrijdingsmiddelen per teelt zijn eveneens terug te vinden op www.fytoweb.fgov.be.

- **Doc. 4.3.5*** Ongevallenprocedure **Niveau 2**

De teler heeft een ongevallenprocedure. Op deze procedure staan minstens de telefoonnummers voor noodgevallen vermeld.

Op de volgende pagina vindt u een ongevallenprocedure. Vul deze aan met de ontbrekende telefoonnummers en hang deze procedure liefst op in de nabijheid van het fytolokaal of dicht bij een telefoon.

ONGEVALLENPROCEDURE

Lijst met telefoonnummers:

Brandweer: ..... / .....

Dokter: ..... / .....

Ziekenhuizen: ..... / .....

..... / .....

..... / .....

Nood- en hulpdiensten

Medische spoeddienst: **100**

Brandweer: **100**

Rijkswacht / Politie: **101**

Rode Kruis: **105**

Europees noodnummer: **112**

Brandwondencentra

Brussel **02 268 62 00**

Gent **09 240 34 90**

Antwerpen **03 217 75 95**

Leuven **016 33 22 11**

Antigifcentrum **070 245 245**

2.12 Nieuwe percelen

- **Doc. 4.7.1*** Gevarenanalyse voor nieuwe percelen

Niveau 1

Indien nieuwe percelen (= nieuw voor landbouwdoeleinden) in gebruik worden genomen, moet men een gevarenanalyse uitvoeren. Deze gevarenanalyse moet bewaard worden als documenten en moet voorgelegd worden indien de inspecteur dit vraagt

- **Doc. 4.7.2*** Bodemanalyse indien gevaar

Niveau 1

Normaal is landbouwgrond van onbesproken aard, indien het over een perceel gaat waaraan gevaren verbonden zijn, moet een bodemanalyse (vervuiling) uitsluitend geven over de geschiktheid voor landbouwproductie.

Inlichtingenfiche nieuwe percelen:

Naam perceel: .....

Ligging: .....

Oppervlakte: .....

Voorziene datum ingebruikname: .....

Herkomst: vorig gebruikt (niet-landbouw, andere landbouwer: naam):

.....

.....

.....

Bodemsoort:.....

Mogelijke waterbronnen voor irrigatie: .....

Kwaliteit grondwater: .....

Grondwaterniveau: .....

Te nemen maatregelen tegen erosie: .....

Nematoden: .....

Beïnvloeding van of op andere percelen: .....

Bijlagen: grondanalyse; bodemattest, ...

Besluit:

Is deze locatie geschikt? .....

Beperkte geschiktheid? Zo ja, beperkt tot welke teelten?

.....

Maatregelen te nemen voor ingebruikname van dit perceel?

.....

.....

2.13 Bodemanalyse

Deze vereiste is enkel verplicht als er aardappelen in de rotatie zitten.

➤ **Doc. 4.8.1*** Bodemanalyse

Niveau 2

De landbouwer voert een standaard analyse uit (N, P, K, pH, C-gehalte, calcium en magnesium, humus) van de bouwvoor elke 4 à 5 jaar en hij houdt de resultaten bij.

2.14 Geïntegreerde teelttechnieken

➤ **Doc. 4.9.2* - 4.9.3*** - Toepassing van ICM technieken (Integrated Crop Management), toepassen van milieuvriendelijke maatregelen en natuurbeheersplan

Niveau 3

Hieronder worden een aantal voorbeelden gegeven van maatregelen. U dient aan minimaal 3 keuzemaatregelen te voldoen.

Maatregel	Doe ik (sedert)	Ga ik doen (jaar)	Specificatie
- Inzetten van biologische bestrijdingsmiddelen			
- Gebruik van vangplaten of feromoonvallen			
- Bestrijding op basis van waarnemingen en waarschuwingsberichten			
- Toepassing van mechanische en fysische onkruidbestrijding			
- Bodem afdekken			
- Inzaaien van groenstroken			
- Slootkanten maaien en niet doodspuiten			
- Bij maaien van slootkanten broedplaatsen (vogels) ontzien			
- Bij maaien slootkanten beschermde flora ontzien			
- Afslootkanten herstellen			
- Teeltvrije zone minimaal 1 m breder dan wettelijke bepaald			
- Bestaande beplanting goed onderhouden			
- Chemische onkruidbestrijding op tijdelijk braakliggende percelen beperken			
- Nestkast voor insectenetende vogels, torenvalken of uilen			
- Streekeigen erfbeplanting aanwezig of aanleggen			
- Aanleg windsingels, verbreden en/of goed onderhouden			
- Bloemstroken aanwezig of aanleggen			

- Aanleggen en/of onderhouden landschapselementen			
- Samenwerking met een (lokale) natuurorganisatie			
- Geen jacht op wild en gevogelte of alleen in samenwerking met faunabeheer			
- Andere maatregelen:			
- Regionale maatregelen (GNOP, milieuconvenant):			

2.15 Schadelijke organismen

- **Doc. 5.1.1** - Documenten met instructies van het FAVV bij aanwezigheid schadelijke organismen

Niveau 1

De landbouwer is verplicht over te gaan tot de bestrijding van schadelijke (quarantaine) organismen zodra hij de aanwezigheid hiervan vaststelt of deze hem door een vertegenwoordiger van de overheid wordt gemeld. Hij dient de onderrichtingen van het FAVV te volgen met betrekking tot de bestrijding van schadelijke organismen (zoals knolcyperus, aaltjes, maïswortelboorder, bruinrot, ringrot, ...). Zoals de ontsmetting van machines, apparatuur, gereedschappen, vervoermiddelen, containers, verpakkingsmateriaal na bewerking van gecontamineerde producten. Bovendien moet hij met schadelijke organismen besmette producten adequaat vernietigen (bacterievuur, verticilliumplanten, *Xanthomonas fragariae*, ...).

- **Doc. 5.3.2** - Jaarlijkse aangifte indien teelt van aardappelen in beschermingsgebied voor bruin- en ringrot

Niveau 1

Voor bruinrot moeten de volgende maatregelen nageleefd worden indien aardappelen geteeld worden in het beschermingsgebied: *Arendonk, Balen, Beerse, Berlaar, Brecht, Dessel, Dilsen, Geel, Grobbendonk, Ham, Heist-op-den-berg, Herentals, Herenthout, Herselt, Hulshout, Kasterlee, Leopoldsburg, Lier, Lille, Lommel, Maaseik, Malle, Meerhout, Merksplas, Mol, Neerpelt, Nijlen, Olen, Oud-Turnhout, Overpelt, Ranst, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Schilde, Schoten, Turnhout, Vorselaar, Vosselaar, Westerlo, Zandhoven en Zoersel*:

Jaarlijks, voor 30 april, door middel van een door het FAVV vastgesteld formulier, aangifte te doen van al zijn met aardappelen beteelde of te betelen percelen met een oppervlakte van meer dan 10 are. Deze aangifte moet vergezeld zijn van (een) liggingsplan(nen) op schaal 1/10.000 waarop aardappelpercelen aangeduid worden.

2.16 Melding aan 1 ste koper van moederkoren en fusarium bij granen

➤ **Doc. 5.7.1** Melding moederkoren

Niveau 2

De landbouwer bewaakt de gezondheidstoestand van de granen gedurende de teelt en van de oogst op de aanwezigheid van moederkoren. Indien dit wordt vastgesteld wordt de 1ste koper hiervan op de hoogte gebracht.

➤ **Doc. 5.7.2** Melding fusarium

Niveau 3

De landbouwer bewaakt de gezondheidstoestand van de granen gedurende de teelt en van de oogst op de aanwezigheid van fusarium. Indien dit wordt vastgesteld wordt de 1ste koper hiervan op de hoogte gebracht.

PICTOGRAMMEN

Fytolokaal

VERGIF

**GEEN TOEGANG
VOOR
ONBEVOEGDEN**

VERVALLEN

PRIVÉ

Opslagruimtes voor aardappelen en/of granen

Opslag geconcentreerde vloeibare meststoffen

3. Registratie

In het kader van het KB autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid dienen verschillende registers bijgehouden te worden door de landbouwers. Deze registers moeten **minstens 5 jaar bewaard** worden op het landbouwbedrijf.

3.1 Identificatie van producent

Niveau 1

Elke producent moet geregistreerd worden bij het Agentschap. Indien een onderneming verschillende vestigingen heeft, moet hij per vestiging het vestigingsnummer doorgeven. Indien er slechts één vestiging is wordt het ondernemingsnummer doorgegeven.

De volgende documenten kunnen gebruikt worden voor de identificatie van producent en bedrijf:

- Voorblad telershandleiding of aanmeldingsformulier bij Vegaplan.be
- EPR (eenmalige perceelsregistratie)
- Andere ...

In principe dienen deze gegevens slechts éénmalig geregistreerd te worden, tenzij de gegevens wijzigen.

3.2 Identificatie van percelen en opslagruimte

Niveau 1

Elk perceel of opslagruimte dient eenduidig te worden geïdentificeerd door middel van een visuele aanduiding of door middel van een perceelsplan.

Op het bedrijf is een plan aanwezig met een referentie naar iedere locatie waar een gewas geteeld wordt. **Mogelijkheden zijn: een plan van de mestbank, een plan met betrekking tot MTR, de EPR (eenmalige perceelsregistratie), een eigen plan.** Deze identificatie wordt gebruikt in alle registers die refereren naar deze locatie.

Voor de identificatie van de opslagruimte kan men gebruik maken van de bedrijfssituatieschets (zie p 15).

3.3 Dossier IN en OUT

Niveau 1

Volgens art. 6 van het KB van 14/11/2003 betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid moet elke exploitant in de primaire productie de gegevens bijhouden van alle producten die hij aankoopt en gebruikt (dossier IN) en alle producten die hij verkoopt en levert (dossier OUT). Van elk van de inkomende en uitgaande producten moeten de volgende gegevens op elk moment kunnen voorgelegd worden:

- De **aard** en **identificatie** van het product (bv. aard = plantaardappelen van het ras 'bintje', identificatie = het nummer op het certificeringetiket);
- De **hoeveelheid** van het product (bv. aantal kg aangekocht product);
- De **ontvangst- of leveringsdatum**
- De **identificatie van de vestigingseenheid die het product levert of afneemt** (bv. firma "Landbouwbenodigdheden NV, aardappelstraat 17 te Wortel. Hiermee wordt niet het administratief adres bedoeld maar wel de plaats van waar de producten komen of waarheen de producten gaan). In geval van levering via een handelaar/transporteur of een andere tussenpersoon zal deze geïdentificeerd en genoteerd moeten worden.

Voor de Primaire Plantaardige Productie moeten deze gegevens afzonderlijk bijgehouden worden voor de volgende categorieën van inkomende producten:

- Plantaardig vermeerderingsmateriaal
- Bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden
- Meststoffen

En voor de volgende categorieën van uitgaande producten:

- Plantaardig vermeerderingsmateriaal
  - Plantaardige producten (suikerbieten, cichorei, tarwe, ...)
- (Gegevens over rechtstreeks aan de consument verkochte of geleverde producten hoeven niet bijgehouden te worden)

Het is niet de bedoeling dat al deze gegevens in een apart register genoteerd worden. In veel gevallen houdt de landbouwer deze gegevens al bij voor andere doeleinden. Deze gegevens zijn dan vaak terug te vinden op andere documenten zoals: facturen, etiketten, plantenpaspooten of certificaten, leveringsbonnen, aankoopborderel, mestbankaangifte, premieaanvragen, weegbonnen, ... Indien de noodzakelijke gegevens (aard, hoeveelheid, datum, identificatie) op deze documenten ontbreken, dient de landbouwer de ontbrekende gegevens aan te vullen.

De gegevens moeten per categorie afzonderlijk bewaard worden, dit wil zeggen dat ze bijvoorbeeld in een afzonderlijke map bewaard worden, of in een map met tussenschotten. Indien de informatie van verschillende categorieën op dezelfde documenten terug te vinden is (bv. factuur van aankoop meststoffen en

bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik); maak dan een kopie, gebruik het dubbel of vraag aan de leverancier afzonderlijke facturen.

Omdat de nodige informatie op een aanvaardbare tijd aan het FAVV moet kunnen verstrekt worden en eenvoudig moet kunnen gecontroleerd worden tijdens de audit, strekt een **ordelijk klassement van al de documenten** tot aanbeveling.

3.4 Gebruik van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden

Niveau 1

Het gebruik van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden tijdens teelt en opslag dient geregistreerd te worden volgens het reglement 852/2004. Het KB van 22/12/2005 betreffende levensmiddelenhygiëne concretiseert welke zaken geregistreerd dienen te worden:

- Kas, perceel nr.¹
- Partij nr. (niet noodzakelijk indien een perceel slechts één partij planten omvat)
- Teelt
- Plantdatum
- Datum behandeling
- Naam bestrijdingsmiddel (volledig)
- Dosis/ha
- Behandelde oppervlakte
- Oogstdatum

En indien noodzakelijk:

- Datum van monstername
- Analyseresultaat (indien een overschrijding van de maximaal toegelaten inhoud van de betrokken producten)

Opm. De bemonsteringsdatum en het analyseresultaat dienen niet geregistreerd te worden indien er in het bemonsteringsplan voor dat betrokken jaar en voor het betrokken perceel niets is voorzien betreffende bemonstering. Indien het analyseresultaat gunstig is voor de producent is het niet noodzakelijk om dit te registreren.

De gegevens over het gebruik van bestrijdingsmiddelen en biociden moeten ten laatste 7 dagen na de uitvoering geregistreerd worden. Er wordt echter aangeraden deze gegevens onmiddellijk te registreren. Indien dit noodzakelijk is moeten de verplichte informatie onmiddellijk ter beschikking kunnen gesteld worden.

¹ De percelen moeten door middel van een nummer geïdentificeerd worden.

Een voorbeeld van het bijhouden van het gebruik van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden wordt hieronder weergegeven:

Perceel- nummer	Partij- nummer	Teelt	Plant- datum	Datum be- handeling	Aangewend bestrijdings- middel (volledige benaming)	Dosis /ha	Behand- elde oppervl- akte	Datum van monste- r-name	Oogst- datum	Analyse- resultaat

Een landbouwer kan voor deze registratie gebruik maken van een **sputdagboek** of een **fiche per teelt en/of per perceel** of een andere format. Indien de afnemer vraagt (via een contract) een teelt- of perceelsfiche bij te houden kan de landbouwer verwijzen naar deze fiche voor de registratie van bestrijdingsmiddelen. In dit geval houdt de landbouwer zelf het origineel bij en ontvangt de afnemer een kopie.

Op de volgende pagina wordt een voorbeeld van een perceels-/teeltfiche weergegeven. Deze voorbeeldfiche kan tevens gebruikt worden voor de registratie van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik, in de grijze zones werd aangeduid welke gegevens verplicht dienen bijgehouden te worden in het kader van het KB van 22/12/2005. Ook voor de behandeling van plantaardige grondstoffen tijdens de opslag werd een voorbeeldfiche uitgewerkt.

Indien de spuitwerkzaamheden uitbesteed worden aan loonwerkers is de landbouwer verplicht deze gegevens zelf bij te houden. Indien de werkzaamheden werden uitgevoerd door een loonwerker dan dienen de nodige gegevens (plant/zaaidatum, datum behandeling, naam gebruikt gewasbeschermingsmiddel, dosis/ha, oogstdatum of oogstperiode) doorgegeven worden aan de landbouwer (schriftelijk of elektronisch) maximaal 7 dagen na de uitvoering. Indien noodzakelijk kan de landbouwer de gegevens opvragen bij de loonwerker, die deze gegevens ten laatste 24 h later ter beschikking stelt.

Het invullen van een perceelsfiche (inclusief bemesting) is een verplichting bij de teelt van aardappelen. Voor de andere akkerbouwmatige teelten is het registreren van de verplichte gegevens in een fiche een aanbeveling. Voor deze teelten kan bijvoorbeeld ook gebruik gemaakt van een spuitdagboek, agenda, ...

In bijlage wordt de algemene perceelsfiche weergegeven, alsook een perceelsfiche met enkel de verplichte velden bij de teelt van granen, olie- en proteïnehoudende gewassen, suikerbieten en cichorei. Ook de perceelsfiche specifiek voor aardappelen (PCA) werd toegevoegd.

Teelt- of Perceelsfiche "COP, B, C"			
Teelt:		Naam landbouwer:	
Percelen			
Naam:		Oppervlakte	
Perceel:			
Perceel:			
Perceel:			
Zaaien of planten			
Datum zaaien/planten:			
Toepassing bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik			
Datum	Naam product	Dosis/ha ⁹	Behandelde oppervlakte
Behandeling zaaizaad : enkel indien zelf uitgevoerd			
Herbiciden, fungiciden en insecticiden			
Oogst			
Oogstperiode:			

⁹ Indien dosis/ha wordt ingevuld, dient de oppervlakte van het perceel / de percelen gekend te zijn via perceelsregistratie of de totaal behandelde oppervlakte dient ingevuld te worden

Opslag en/of bewerking en/of marktklaar maken					
Naam landbouwer: Referentie: Identificatie producent			Opslag/Bewerkingsruimte:		
<i>Identificatie opgeslagen product:</i>					
Referentie teelt	Datum IN	Hoeveelheid IN	Datum UIT	Hoeveelheid UIT	Bestemming
<i>Behandeling opgeslagen product:</i>					
Referentie teelt	Aard behandeling	Datum behandeling	Naam product ¹⁰	Dosis	Uitvoerder/ Loonwerker
<i>Bewerken of marktklaar maken</i>					
Referentie teelt	Datum bewerking	Type bewerking	Hoeveelheid	Bestemming	
<i>Temperatuur van de granen in het opslaglokaal (op controlepunten):</i>					
Datum	1	2	3	4	

¹⁰ Identificatie aan de hand van dossier IN

3.5 Registratie aanwezigheid schadelijke quarantaine organismen en ziekten

Indien tijdens de teelt schadelijke quarantaine organismen en ziekten met betrekking tot de gezondheid van mens, dier en plant werden vastgesteld dienen deze gegevens bijgehouden te worden. Dit valt samen met de meldingsplicht (p 45). Het bijhouden van kopieën van het formulier voor verplichte meldingen (zie p 46) volstaat.

3.6 Registratie resultaten van analyses

Eventuele resultaten van analyses van bij planten genomen monsters of andere monsters moeten bijgehouden worden. Het is belangrijk dat deze analyses steeds ter inzage op het landbouwbedrijf aanwezig zijn. Het is de verantwoordelijkheid van de landbouwer deze gegevens op te vragen en te bewaren. Het wordt aangeraden een ordelijk klassement van de analyseresultaten (indien dit van toepassing is) bij te houden.

4. Meldingsplicht

4.1 Formulieren van meldingen

- Formulieren van verplichte meldingen (kopieën) moeten bewaard worden

Niveau 1

4.2 Algemene informatie

- De landbouwer is op de hoogte van de meldingsplicht **Niveau B** en past deze toe indien nodig **niveau A**

Elke exploitant moet onmiddellijk het FAVV inlichten wanneer hij van oordeel is of redenen heeft om te denken dat een product dat hij ingevoerd, geproduceerd, geteeld, gekweekt, bewerkt, gefabriceerd of verhandeld heeft, schadelijk kan zijn voor de gezondheid van mens, dier of plant. Voor de primaire plantaardige productie zijn dit de aanwezigheid van microbiologische contaminanten en toxines, residuoverschrijdingen van chemische contaminanten (residuen van pesticiden, nitraten), niet toegelaten GGO's en schadelijke organismen voor planten (waarvan melding aan het FAVV verplicht is). Elke melding dient wel het resultaat te zijn van een voorafgaande evaluatie van het risico voor de gezondheid van mens, dier of plant al naar gelang het geval. De exploitant is ook verplicht om het FAVV in te lichten over de maatregelen die hij genomen heeft om de risico's te voorkomen en te elimineren. Dit gebeurt door het invullen van het formulier uit bijlage II van het MB 22/01/2004 (zie formulier op p 46).

De persoon die de melding uitvoert dient:

1. De provinciale controle - eenheid (PCE) van zijn provincie telefonisch op de hoogte te brengen;
2. Het meldingsformulier doorfaxen of elektronisch verzenden naar de PCE. De telefoonnummers, faxnummer of elektronische adressen zijn terug te vinden op de website van het FAVV (www.favv.be, via link beroepssectoren >> meldingsplicht en meldingslimieten). Tabel 6 geeft een overzicht van de notificatiemeldpunten in de 11 verschillende Belgische provincies.

**FORMULIER VOOR EXPLOITANTEN VAN DE SECTOR
VAN DE PRIMAIRE PLANTAARDIGE PRODUCTIE**

**zoals voorzien in bijlage II van het ministerieel besluit van 22 januari 2004
betreffende de modaliteiten voor de meldingsplicht in de voedselketen.**

IN TE VULLEN DOOR DE EXPLOITANTEN VAN DE SECTOR
VAN DE PRIMAIRE PLANTAARDIGE PRODUCTIE

ALGEMENE INFORMATIE

01:	VERANTWOORDELIJKE VAN DE PRIMAIRE PLANTAARDIGE PRODUCTIE (NAAM, ADRES, TEL., FAX, E-MAIL, GSM) GBCS NUMMER :	
02:	DATUM EN UUR VAN DE MELDING	

PRODUCT

03:	BETROKKEN GEWASSEN: - SOORT - HOEVEELHEID EN OPPERVLAKTE - LOKALISATIE VAN DE BETROKKEN PERCELEN	
04:	REEDS VERKOCHTE GEWASSEN: - KLANT (NAAM, ADRES, TEL., FAX, E-MAIL, GSM) - DATUM VERKOOP - HOEVEELHEID - LOKALISATIE VAN DE BETROKKEN PERCELEN	

05:	BETROKKEN FYTOPRODUCTEN / MESTSTOFFEN (indien van toepassing) : <ul style="list-style-type: none"> - LEVERANCIER (NAAM, ADRES, TEL., FAX, E-MAIL, GSM) - NAAM PRODUCT - ERKENNINGSNUMMER - LEVERINGSDATUM - DATUM TOEDIENING - DOSERING 	
-----	---	--

GEVAAR

06:	HET GEVAAR BETREFT (schrappen wat niet van toepassing is)	ONGEDIERTE / SCHADELIJKE PLANTEN / FYTO / MESTSTOFFEN /ANDERE
07:	AARD VAN HET GEVAAR (naam ongedierte, fytoproduct of schadelijke plant, of de omschrijving van het probleem)	
08:	RESULTATEN VAN DE ANALYSES (indien van toepassing)	
09:	DATUM BEMONSTERING (indien van toepassing)	

GETROFFEN MAATREGELEN:

10:	REEDS ONDERNOMEN MAATREGELEN	
-----	------------------------------	--

ANDERE INFORMATIE

11:	BIJ FAVV GECONTACTEERD PERSOON	
12:	ANDERE INFORMATIE	

Handtekening melder:

4.3 Overzicht meldingslimieten in de plantaardige productie

I. MICROBIOLOGISCHE CONTAMINANTEN EN TOXINES

Melding voor elke detectie van aanwezigheid van toxines van *Staphylococcus aureus*, *Bacillus cereus*, *Clostridium perfringens* en *Clostridium botulinum*.

II. CHEMISCHE CONTAMINANTEN en niet toegelaten GGO's

Hieronder volgt de standaardprocedure voor het melden van chemische contaminanten en niet toegelaten GGO's. Per deelsector kan een meldingsprotocol uitgewerkt worden en ter goedkeuring voorgelegd worden aan het FAVV.

1. Residuen van bestrijdingsmiddelen

Waarde > 1,5 * MRL

- De MRL is de MRL vastgelegd in de wetgeving die van kracht is. Als er geen MRL is, de MRL = LOD
- Als een tegenontleding uitgevoerd werd en een waarde $\leq 1,5 * \text{MRL}$ aangeeft, dan is het niet nodig dit te melden.

2. Andere (nitraten)

Waarden > MRL

3. PCB's, dioxines, zware metalen, mycotoxines, ...

Wettelijke normen = ML (Maximum Level)

Waarde > ML

NB. Indien geen normen bestaan, zal worden overgegaan tot een risicoanalyse, geval per geval.

III. LIJST VAN SCHADELIJKE ORGANISMEN VOOR PLANTEN EN PLANTAARDIGE ORGANISMEN

Bepaalde organismen schadelijk voor planten en plantaardige producten zijn onderworpen aan een meldingsplicht zodat het risico op verspreiding ervan zoveel mogelijk beperkt kan worden. In de Belgische wetgeving wordt melding gemaakt van deze organismen in het KB van 10 augustus 2005 en in het KB van 19 november 1987. Daarnaast zijn er ook nog andere organismen waartegen de Europese Commissie nood bestrijdingsmaatregelen heeft uitgevaardigd via Europese Beschikkingen.

In Tabel 7 worden per teelt de belangrijkste schadelijke quarantaine organismen opgesomd per teelt, waarvan melding aan het FAVV verplicht is. De volledige lijst van schadelijke organismen voor planten en plantaardige producten die in België geteeld worden en waarvan de melding verplicht is, is terug te vinden in het document 'Meldingsplicht en meldingslimieten'. Deze informatie samen met de wetgeving is terug te vinden op de website van het FAVV: www.favv.be, via de link beroepssectoren >> meldingsplicht en meldingslimieten.

Tabel 7. Belangrijkste schadelijke quarantaine organismen waarvan melding aan het FAVV verplicht is per teelt

GEWAS	PLANTEN-DELEN	TYPE	WETENSCHAPPELIJKE NAAM	NEDERLANDSE OF ENGELSE NAAM
ALGEMEEN				
Alle teelten	Planten bestemd voor opplant, geteeld in openlucht, volle grond	Nematode	<i>Globodera pallida</i> & <i>Globodera rostochiensis</i>	Aardappel-cystenaaltjes
Alle teelten	-	Onkruid	<i>Cyperus esculentus</i>	Knolcyperus
AKKERBOUW - NIJVERHEIDSGEWASSEN				
Aardappelen (poot- en consumptie), haver, suikerbiet, tarwe, maïs, gerst, ...		Nematoden	<i>Meloidogyne chitwoodi</i>	Maïswortel-knobbelaaltje
Hop (<i>Humulus lupulus</i>)	Plantgoed (m.u.v. zaden)	Schimmel	<i>Verticillium albo-atrum</i> <i>Verticillium dahliae</i>	Ringvuur <i>Verticillium dahliae</i>
Pootaardappelen (<i>Solanum tuberosum</i> L.)	Knollen bestemd voor opplant	Schimmel	<i>Synchytrium endobioticum</i>	Aardappelwratziekte
		Bacterie	<i>Clavibacter michiganensis</i> spp. <i>Ralstonia solanacearum</i>	Ringrot Bruinrot
		Nematode	<i>Globodera rostochiensis</i> en <i>G. pallida</i> <i>Meloidogyne fallax</i> <i>Ditylenchus destructor</i>	Aardappelcystenaaltje Bedrieglijk wortelknobbelaaltje Stengelnematode
		Virus	Tomato spotted wilt virus PSTVd – Potato Spindle Tuber Viroïd	Tomatenbronsvlekken-virus Potato spindle tuber viroïd
		Fytoplasm	Potato stolbur mycoplasm	Potato stolbur mycoplasm

Consumptie-aardappelen (<i>Solanum tuberosum</i> L.)	Consumptie-aardappelen	Schimmel	<i>Synchytrium endobioticum</i>	Aardappelwratziekte
		Bacterie	<i>Clavibacter michiganensis</i> spp. <i>Ralstonia solanacearum</i>	Ringrot Bruinrot
		Nematode	<i>Globodera rostochiensis</i> en <i>G. pallida</i> <i>Meloidogyne chitwoodi</i> <i>Meloidogyne fallax</i>	Aardappelcystenaaltje Maïswortelknobbelaaltje Bedrieglijk wortelknobbelaaltje
Maïs		Insect	<i>Diabrotica virgifera</i> Le Conté	Maïswortelboorder
Tabak (<i>Nicotiana</i>)	Plantgoed (m.u.v. zaden)	Bacterie	<i>Ralstonia solanacearum</i>	Bruinrot
		Fytoplasm	Potato stolbur mycoplasm	Potato stolbur mycoplasm
ZADEN				
Klaver, luzerne	Zaden	Nematode	<i>Ditylenchus dipsaci</i>	Stengelnematode
		Bacterie	<i>Clavibacter michiganensis</i> spp. <i>insidiosus</i>	Bacterial kanker – vascular tomato wilt

Bijlage 1. Het fytolokaal in de praktijk

Het fytolokaal is een belangrijk controlepunt, de vereisten zijn gebaseerd op zowel regionale als nationale wetgeving en er zijn ook enkele punten die verband houden met de veiligheid van de toepasser.

De gewasbeschermingsmiddelen en biociden moeten opgeslagen worden in een afgesloten lokaal of kast. Zeker op bedrijven waar weinig middelen in kleine verpakkingen aanwezig zijn, volstaat een kast. Alle vereisten die verder omschreven worden voor het fytolokaal zijn ook van toepassing voor een fytokast (en de omgeving ervan).

Het lokaal moet steeds **op slot** zijn. U mag de sleutel bewaren op een onopvallende plaats in de nabijheid van het lokaal. Zorg er voor dat deze sleutel zeker niet bereikbaar is voor kinderen. (1.1.1, niv. 1)

Het **pictogram** "doodshoofd", samen met de vermelding "vergift" (op elke directe toegangsdeur) tonen aan dat het om gevaarlijke producten gaat¹¹. Wanneer het een lokaal betreft moet ook de vermelding "geen toegang voor onbevoegden" aangebracht worden. (1.1.2, niv. 1)

Een degelijke **verlichting** laat toe dat men steeds de etiketten van de producten kan lezen. Een zaklamp is hiervoor onvoldoende. (1.1.3, niv. 1) Het lokaal moet **droog** zijn om te vermijden dat poeders vochtig worden en dat er schimmeligroei kan optreden. (1.1.5, niv. 1) Het lokaal moet ook voldoende

verlucht worden, bijvoorbeeld door een verluchttingsrooster in de muur of deur, door in de muur enkele bakstenen op de zijkant te plaatsen, door een opening te laten in de muur en die af te spannen met een gaas om ongedierte buiten te houden. (1.1.6, niv. 1) Wanneer er ook vloeibare producten worden opgeslagen, zorg er dan voor dan het lokaal in de winter **vorstvrij** is. Hiervoor mag het lokaal tijdelijk afgesloten worden (1.1.7, niv. 1)

Op bedrijven waar er producten voorkomen uit deel 1 van bijlage 10 (o.a. aldicarb), moet het fytolokaal gescheiden zijn van woonplaats, stallen, voeder- en bewerkingsruimtes. (1.1.4, niv.1) In het lokaal mogen enkel gewasbeschermingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden worden opgeslagen. Producten zoals meststoffen en schoonmaakmiddelen horen hier dus niet thuis. De producten worden bewaard in hun oorspronkelijke verpakking en vergezeld van hun originele etiket. (1.1.8, niv. 1) Oude, vervallen en niet meer erkende producten mogen in het fytolokaal blijven staan tot ze kunnen meegegeven worden met Phytofar Recover. Ze moeten wel afgezonderd worden van de andere producten en aangeduid worden met de vermelding "vervallen". Ook producten voor privé gebruik worden aangeduid met "privé". (1.1.9, niv. 1) **Lege verpakkingen** worden gespoeld en moeten op een droge en veilige plaats worden bewaard, dit mag maar moet niet in het spuitlokaal zijn. Bovendien dient u uw deelname aan Phytofar Recover aan te tonen via het bewijs van de laatste ophaling of het bezit van Phytofar zakken. (1.1.10, niv. 1)

¹¹ Zie pictogrammen p 31

In of nabij het lokaal moet voldoende en **geschikte meet- en weegapparatuur** aanwezig zijn. Een weegschaal voor vaste producten en maatbekers voor de granulaten en vloeibare producten. (1.1.11, niv. 1)

De producten moeten **ordelijk gestapeld** worden zodat men vlot het juiste product terug kan vinden. Vloeistoffen mogen niet boven poeders staan (tenzij in een opvangbak) om insijpeling van lekkende vloeistoffen te voorkomen. Grotere hoeveelheden poeders zet u best op een palet om contaminatie te voorkomen van lekkage of vocht op de grond. (1.1.13*, niv. 2) Voor vloeistoffen voorziet u best opvang van lekkage. Deze opvang moet de grootst aanwezige verpakking kunnen bevatten. Plaats vloeibare producten in kleine opvangbakken, voorzie een grotere opvangbak onderaan het rek waarop de middelen staan of voorzie voor de toegangsdeur een vloeistofdichte drempel (bv. één laag stenen). (1.1.14*, niv. 3)

De ondergrond moet verhard zijn om doorsijpeling naar de bodem te voorkomen (bv. stenen vloer, beton, tegels). (1.1.15*, niv. 2)
Gemorste producten moet men onmiddellijk kunnen opruimen. Hiervoor zijn een borstel, een vuilnisblik en absorberend materiaal (zoals zand of zaagmeel) aanwezig. (1.1.16*, niv. 2)

Het **lokaal en deur** zijn gemaakt uit brandveilige materialen: baksteen, beton, gyproc, bekistingsplaat, triplex, multiplex, metaal, hout behandel met brandwerende verf, ... (1.1.17*, niv. 2)

De **planken** van het rek bestaan uit niet-absorberende materialen zoals metaal, plastic of houten planken die geplastificeerd worden of behandeld met verf. (1.1.18*, niv. 2)

Ten slotte moet er voor de toepasser ook voldoende **beschermkledij** aanwezig zijn in de buurt van het fytolokaal: laarzen, een overall (bv. een katoenen overall, regenkledij, speciale spuitoverall), chemisch resistente handschoenen uit neopreen of nitril. Ook een ademhalingsmasker met een stoffilter en een gas- en dampfilter (te herkennen aan een bruine band) dient aanwezig te zijn. Bewaar dit masker in een afgesloten doos en kijk regelmatig na of de vervaldatum nog niet overschreden is. (1.1.12*, niv. 1)

In de nabijheid van het lokaal (op maximum 10 m) moet schoon, stromend **water** aanwezig zijn. Is dit niet het geval dan kan ook een oogdouche voorzien worden (te koop in de apotheek). (1.1.19*, niv. 2).

Bijlage 2. Het IKKB lastenboek

Code	PG	Omschrijving vereiste	Niveau
1. BEDRIJF EN GEBOUWEN			
1.1 Opslag van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden			
1.1.1	Van toepassing voor alle productgroepen	De bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden worden opgeslagen in een afsluitbare ruimte die uitsluitend hiervoor bestemd is (fytolokaal) of in een geschikte kast, en die voldoet aan de volgende eisen: - Op slot en niet toegankelijk voor kinderen en onbevoegden.	1
1.1.2		- Op elke directe toegangsdeur van een verschillende wand moeten goed zichtbaar de verplichte aanduidingen worden aangebracht: " <i>doodshoofd</i> ", samen met de vermelding " <i>vergif</i> " en (in geval van een lokaal) de vermelding ' <i>geen toegang voor onbevoegden</i> '.	1
1.1.3		- Goed verlicht: in geval van een lokaal is er aanwezigheid van elektrische verlichting; in geval van een fytokast moet er verlichting zijn in nabijheid van de kast. Een degelijke verlichting laat toe dat men de etiketten steeds kan lezen.	1
1.1.4		- Gevaarlijke producten (klasse A-producten die voorkomen in deel 1 van bijlage 10 van het KB van 28/02/94) mogen niet opgeslagen worden in de woonplaats, stallen en bewerkingsruimten. De deur van de opslag van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden mag niet uitgeven in deze ruimten.	1
1.1.5		- Droog.	1
1.1.6		- Doelmatig verlucht, bijvoorbeeld een specifieke opening voor verluchting.	1
1.1.7		- Vorstvrij (in geval opslag van vloeibare bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden).	1
1.1.8		In het fytolokaal/ in de fytokast worden uitsluitend bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden opgeslagen. Het is verplicht deze producten in hun oorspronkelijke verpakking te bewaren en vergezeld van hun oorspronkelijk etiket.	1
1.1.9		Vervallen bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden, en bestrijdingsmiddelen voor privé gebruik worden gegroepeerd opgeslagen met de aanduiding "vervallen" en/of "privé".	1
1.1.10		Lege en gespoelde verpakkingen van bestrijdingsmiddelen en biociden (van gebruikte producten) veilig bewaren en meegeven met "Phytofar Recover" –ophaalstelsel.	1
1.1.11		Er is geschikte weeg- en/of maatapparatuur aanwezig.	1

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

1.1.12*	Van toepassing voor alle productgroepen	Er moet beschermkledij aanwezig zijn, deze kledij wordt niet bewaard in het fytolokaal. De persoon die de bestrijdingsmiddelen en biociden gebruikt moet kunnen beschikken over de juiste beschermende kledij in overeenstemming met de instructies op het etiket van de gebruikte producten en met de risico's voor gezondheid en veiligheid: Deze beschermende kledij wordt uitsluitend gebruikt voor het toepassen van bestrijdingsmiddelen en biociden. De landbouwer bewaart deze kledij afzonderlijk van de andere kledij. Hij kan bijvoorbeeld opteren voor een afzonderlijke kleur van overall die hij enkel gebruikt voor gewasbescherming. – Sproeikledij (overall en laarzen): bv. een katoenen overall, duurzame sproeioverall of regenkledij – Handschoenen bv. uit neopreen of nitril (chemisch resistent) – Ademhalingsbescherming bv. minstens een halfgelaatmasker, met combinatie gas- en dampfilter (bruine band) en stoffilter	1
1.1.13*		Indien de bestrijdingsmiddelen en biociden gestapeld worden, moet dit ordelijk gebeuren. Poeders moeten boven vloeistoffen gestapeld worden of fysiek gescheiden worden (bv. poeders links, vloeistoffen rechts) of via opvangbakken.	2
1.1.14*		Er is opvang van lekkage mogelijk: bijvoorbeeld vangbakken plaatsen of een dorpel voorzien. Vloeibare middelen moeten ingekuipt zijn.	3
1.1.15*		De ondergrond is verhard (bijvoorbeeld: stenen vloer, beton, tegels, ...).	2
1.1.16*		Bij morsen moet men meteen kunnen opruimen. Daartoe wordt in het lokaal een emmer met absorberend materiaal (zand, zaagsel), een borstel, een handborsteltje en een vuilbik geplaatst. De absorberende stof wordt over de gemorste vloeistof gestrooid, absorbeert en kan vervolgens gemakkelijk worden opgeruimd.	2
1.1.17*		De opslagruimte (lokaal of kast) bestaat uit brandveilige materialen. De elektrische leidingen zijn in goede staat. Er is brandremmend materiaal, brandveilige isolatie, gyproc etc. aanwezig. Eventueel kan brandwerende verf gebruikt worden.	2
1.1.18*		De planken bestaan uit niet absorberend materiaal.	2
1.1.19*		Er is een oogdouche of stromend water in de buurt van het fytolokaal/fytokast aanwezig.	2
<p>1.2 Bewerkings- en opslagruimten; productielokalen <u>NIET VAN TOEPASSING</u> voor bedrijven waar er geen bewerking of opslag plaatsvindt</p>			
1.2.1	Enkel indien bewerking en/of opslag	De gebouwen waar plantaardige producten bewerkt en/of opgeslagen worden, zijn proper en in goede staat. De muren, ramen, deuren en plafond zijn intact en gemakkelijk reinigbaar.	1
1.2.2		In alle gebouwen moet er voldoende verlichting zijn. Indien de vaste verlichting zich boven de hoogste producten bevindt gebruik dan breukveilige lampen, breukveilig gemaakte lampen (met hoes) of lampen met een breukveilige afschermkap.	1

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

1.2.3	Enkel van toepassing indien bewerking en/of opslag	De aanwezigheid van ongedierte moet voorkomen of bestreden worden in de productie-, opslag- en bewerkingsruimte. Indien een product gebruikt wordt ter bestrijding van ongedierte, moet dat een biocide zijn dat toegelaten is voor gebruik tijdens de opslag. Het gebruik van dit product mag geen enkele vorm van besmetting van het opgeslagen product toelaten.	1
1.2.4		Geen glasbreuk in de gebouwen. Kapotte (gebroken, gebarsten) ruiten, lampen, spiegels etc. moeten worden opgeruimd volgens de glasbreukprocedure.	1
1.2.5		Geen onafgeschermd kwikthermometers gebruiken. Er wordt aangeraden om – indien mogelijk – andere dan kwikthermometers te gebruiken.	1
1.2.6		In de bewerking-, verpakking- en opslagruimte geldt het verbod op roken, eten en drinken.	1
1.2.7		De landbouwer voorziet volgende pictogrammen in de loods, verpakking-/bewerkingsruimten: <ul style="list-style-type: none"> – Pictogram 'Verbod op roken' – Pictogram 'Verbod op eten en drinken' (met uitzondering van water) – Pictogram 'Verboden voor huisdieren' 	2
1.2.8		Gevaarlijke stoffen en hun afval (olie, brandstof, meststoffen) worden derwijze opgeslagen en gehanteerd zodat verontreiniging voorkomen wordt. Er is een behoorlijke afscheiding tussen de plaatsen waar plantaardig materiaal gehanteerd of opgeslagen wordt en ander materiaal of dieren (zoals meststoffen, olie, brandstof, aanwezigheid van vee, ...).	1
1.2.9		Gezelschapsdieren mogen niet verblijven in de bewerkings- en opslagruimtes van producten.	1
1.2.10		Zichtbaar bedorven product en afval worden regelmatig verwijderd uit productie-, bewerkings- en opslagruimtes.	1
1.2.11		A s Aardappelen worden opgeslagen in het donker om de vorming van solanine te vermijden. De aardappelloods moet volledig kunnen afgeschermd worden van het daglicht.	1
1.2.14*		A s COP s	Lokaas gebruikt bij ongediertebestrijding wordt regelmatig gecontroleerd (min. 4 maal per jaar). De data van controle, de bevindingen en ondernomen acties worden geregistreerd. De plaats van de lokazen wordt aangeduid op de bedrijfssituatieschets.
1.2.15*	Meststoffen in bulk worden fysiek gescheiden van geogst product.		2
1.2.16*	Vermijd zoveel mogelijk uitlaatgassen in de loods. Indien het vervoermiddel in de loods staat, dient dit zo te gebeuren dat bij het vertrekken of aankomen zo weinig mogelijk uitlaatgassen in de productieloods terecht komen.		2
1.2.17*	A s	Er is een schoonmaakplan aanwezig, waarop de frequentie van het onderhoud wordt aangegeven.	2
1.2.18*		Het wordt aanbevolen om dit schoonmaakplan te verbinden aan de bedrijfssituatieschets.	3

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

1.2.19*	A s	Wanneer zich bovengrondse brandstoftanken in deze ruimten bevinden dan moet voldoende afstand bewaard worden tussen de brandstoftank en de primaire producten (min 4 m of een fysieke scheiding).	2
1.2.20*		Wanneer zich verwarmingstoestellen in deze ruimten bevinden, wordt het volgende vereist: – De leidingen moeten in goede staat zijn	2
1.2.21*		– Regelmatige controleren op lekkages tussen leidingen en aansluitingen	3
1.2.22*		– De leidingen bestaan uit duurzaam materiaal	3
1.2.23*		– De verwarmingstoestellen moeten veilig en beschermd tegen vocht zijn opgesteld	3
1.2.24*		Opslag van marktklare producten gebeurt op een verharde (productgeschikte) en zuivere bodem.	2
1.2.25*		Laden en lossen gebeurt bij een niet-draaiende motor van het vervoermiddel.	3
1.2.26*		In koelcellen en andere opslagruimtes dient temperatuursbeheersing en ventilatie toegepast te worden. De temperatuur wordt gemeten en geregistreerd.	3
1.2.27*		Geoogste plantaardige producten worden bij opslag steeds beschermd tegen zon- en/of daglicht	3
1.2.28*		COP s	Voor de opslag moet de ruimte leeg en proper zijn.
1.2.29*	In geval van lange termijn bewaring (> 6 weken) moet het lokaal afgesloten worden. In het geval van tijdelijke opslag (≤ 6 weken) in een niet afgesloten gebouw moeten maatregelen ter bescherming genomen worden (dekzeilen, ...).		2
1.2.30*	In geval van "lange termijn" bewaring moet de temperatuur van het gestockeerde lot gemeten en geregistreerd worden. Wanneer het graan koud (< 10 °C) en droog (≤ 14% vochtgehalte) is, moet de temperatuur 1x per week bepaald worden. Bij een hogere temperatuur, moet de temperatuur elke 24h geregistreerd worden.		2
1.2.31*	Droger en ventilator: na gebruik moet deze schoongemaakt worden. Er vindt jaarlijks een onderhoud plaats en de exploitant voert een controle uit voor elk gebruik. De lucht moet genomen worden van een plaats waar deze gezond is.		2
1.4 Opslag van minerale meststoffen			
1.4.1*	Alle productgroepen	Meststoffen worden bewaard in hun oorspronkelijke verpakking of daartoe specifiek voorziene verpakkingen (plastic zak, bidon of tank).	2
1.4.2*		Vaste kunstmest in bulk wordt bewaard in een propere en droge ruimte. Deze ruimte heeft een verharde ondergrond (er mag in geen geval gevaar op vervuiling van waterbronnen zijn).	2
1.4.3*		Geconcentreerde vloeibare kunstmest wordt opgeslagen in een afgesloten en lekvrije tank, voorzien van een opvangbak. De tank en uitrusting moeten beschermd worden tegen elke accidentele opening. Deze vereiste is niet van toepassing voor verdunde meststoffen (A- en B-bakken) in hydroteelt.	2

1.4.4*		Bij opslag van bijtende, geconcentreerde vloeibare meststoffen moeten gevarentekens aangebracht worden die de aandacht vestigen op gevaar- en risicogebieden.	3
1.4.5*		Meststoffen worden niet opgeslagen nabij water of uitgangsmateriaal zoals zaaizaden, pootgoed, plantgoed.	3
1.5 Algemene vereisten			
1.5.1*	Alle	Er moet een brandblusser aanwezig zijn op het bedrijf. Dit brandblusapparaat bevindt zich op een gemakkelijk te bereiken plaats.	3
1.5.2*		Er heerst een algemene netheid op het bedrijf.	3
1.5.3*		Bezoekers en personeel worden geïnformeerd over de hygiënemaatregelen op het bedrijf of in de sector.	3
1.6 Afvalbeheer			
1.6.1*	A As	Afval van aardappelen, groenten en fruit wordt uitgesorteerd en kan tijdelijk opgeslagen worden op het bedrijf.	3
1.6.2*		Substraten en landbouwfolies worden gerecycleerd.	3
2. MACHINES, APPARATUUR EN GEREEDSCHAPPEN die in contact komen met product voor oogst en na-oogst behandeling			
2.1 Algemene voorschriften van toepassing voor alle machines (tractoren, spuittoestel, oogstmachines, transportmiddelen, ...)			
2.1.1	Van toepassing voor alle activiteiten	De machines, apparatuur en gereedschappen die in contact komen met het product voor, tijdens en na de oogst zijn proper en in goede staat.	1
2.1.2		Geen glasbreuk voor machines. Kapotte (gebroken, gebarsten) ruiten, lampen, spiegels etc. moeten worden opgeruimd volgens de glasbreukprocedure.	1
2.1.3		Gebruik steeds voedingsgeschikt en biodegradeerbaar smeervet voor nieuwe machines op plaatsen waar er contact met het geoogst product mogelijk is. Er kan enkel van deze regel afgeweken worden, op voorwaarde dat voor elke betrokken machine, er een document van de fabrikant of van zijn officiële vertegenwoordiger kan voor-gelegd worden, dat vaststelt dat dit soort smeervet niet geschikt is voor het betrokken gebruik. Deze vereiste is een aanbeveling voor oude machines die in gebruik zijn.	2
2.1.4*		Er mag geen lekkage zijn van olie en/of mazout	2
2.2 Spuittoestel			
2.2.1	Alle	Alle spuittoestellen waarmee in vloeibare vorm bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik toegediend worden op Belgisch grondgebied, moeten goedgekeurd zijn volgens de wettelijke bepalingen. Deze vereiste is niet van toepassing voor kleine toestellen waarin de spuitvloeistof manueel of met behulp van een samengedrukt gas (lucht inbegrepen) onder druk wordt gebracht of waarbij de spuitvloeistof wordt uitgestoten onder invloed van de zwaartekracht en voor rugspuit- en lansspuittoestellen.	1

		<p>Elke eigenaar van een spuittoestel dient om de drie jaar een verplichte keuring van ieder aan keuring onderworpen spuittoestel uit te voeren en dit op de datum, tijd en plaats van de oproeping, zelfs als het materieel pas verworven werd (nieuw of tweedehands). Indien hij niet opgeroepen wordt dient hij dit binnen de maand voor het einde van de normale geldigheidstermijn te melden aan de keuringsdienst.</p> <p>Alle spuittoestellen moeten goedgekeurd worden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het Departement voor Landbouwtechniek van het Waals Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (CRA-W) van Gembloux voor de provincies Waals-Brabant, Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen; - Het Departement Mechanisatie, Arbeid, Gebouwen, Dierenwelzijn en Milieubeveiliging van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (CLO-DVL) van Gent voor de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Vlaams-Brabant, Limburg en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. <p>Alleen met gunstig gevolg gekeurde spuittoestellen mogen worden gebruikt in de periode die vermeld is op de door de controledienst aangebrachte zelfklever.</p>	
2.2.2	Alle	Rechtstreeks in het buitenland aangekochte toestellen moeten door de koper gemeld worden aan de keuringsdienst binnen de 30 dagen.	1
2.2.3*		De landbouwer voert (minstens) een jaarlijkse controle uit en noteert zijn bevindingen. Hij houdt het spuittoestel in goede staat.	3
2.3 Kisten, containers, verpakkingsmateriaal en palloxen			
2.3.1	Alle	De kisten, containers, verpakkingsmateriaal en palloxen zijn proper en in goede staat (geen loszittende delen).	1
2.3.2		Ontsmet de materialen gebruikt voor de verpakking voor en na contact met risicoproducten (vb. pootgoed).	3
2.3.10*	A	Er moeten valbrekers aanwezig zijn bij een valhoogte van meer dan 1 m.	2
2.4 Landbouwtransport uitgevoerd door de landbouwer of voor rekening van de landbouwer			
2.4.1	Van toepassing voor alle activiteiten	De landbouwer treft de nodige voorzieningen om alle uitrustingen, recipiënten, kratten, voertuigen, laadbakken etc. (die worden gebruikt voor plantaardige producten) schoon te houden. Na gebruik voor andere doeleinden wordt het vervoermiddel gereinigd.	1
2.4.2		Er mag geen transport plaatsvinden indien olie- of mazoutleidingen lekken, indien er een kans bestaat op contaminatie van de plantaardige producten.	1
2.4.3		Er wordt aangeraden om vervoermiddelen te ontsmetten voor en na vervoer van risicoproducten (zoals vervoer in vrac van pootgoed). Ingeval transport door derden gebeurt, kan de landbouwer een bewijs van ontsmetting vragen.	3

2.4.4*		De landbouwer treft de nodige voorzieningen om het product met bestemming versmarkt of bewerkt product tijdens transport te beschermen tegen mogelijke bevuilding: bijvoorbeeld afschermen van transport tegen opspattend vuil van de weg.	2
2.4.5*	COP	Een grondige reiniging is verplicht wanneer transport van het primair product plaatsvindt na het transport van organische meststoffen	1
2.4.6*		De aansprakelijkheid bij een 'niet IKKB' transport door derden kan op contractuele basis geëist worden.	1
2.5 Meststofstrooier			
2.5.1*	Alle	De meststofstrooier wordt afgesteld en onderhouden. Het jaarlijks uitvoeren en registreren van een afdraaioproef is aanbevolen. Dit kan uitgevoerd worden door de landbouwer zelf of door een derde.	3
2.6 Thermometer			
2.6.1*	Alle	Indien een thermometer wordt gebruikt, wordt er aangeraden om jaarlijks de correcte werking van de thermometer na te gaan.	3
3. BEDRIJFSLEIDER, PERSONEEL EN DERDEN			
3.1 Toepassing van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik			
3.1.1	Van toepassing voor alle activiteiten	De landbouwer mag bij een derde geen bestrijdingsmiddel van klasse A toedienen, behalve indien hij een door de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid erkend gebruiker is. Bovendien moet hij ook een speciaal erkend gebruiker zijn wanneer hij producten van klasse A vermeld in bijlage 10 (KB 28/02/1994) wil toedienen op zijn eigen bedrijf. Landbouwers mogen wel bestrijdingsmiddelen van klasse A gebruiken die niet vermeld zijn in bijlage 10 op hun eigen bedrijf in het kader van hun beroep.	1
3.1.2		Na elke toegepaste fytobehandeling: <ul style="list-style-type: none"> ➢ Handen wassen met vloeibare zeep ➢ Kledij vervangen (Uitgezonderd ingeval van speciale spuitcabine met actieve koolfilter)	1
3.1.3*		De landbouwer die zelf de bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden toepast, moet kennis van de toepassing van gewasbescherming hebben: <ul style="list-style-type: none"> ➢ Via een certificaat of een diploma (bvb: diploma van de landbouwschool) OF ➢ Landbouwer heeft minimum 5 jaar ervaring Indien de loonsproeier de fytobehandeling uitvoert: <ul style="list-style-type: none"> ➢ De loonsproeier moet een 'erkend gebruiker' zijn (hij heeft een erkend registratienummer) 	1

3.2 Hygiëne			
3.2.1	Alle activiteiten	De landbouwer ziet erop toe dat het personeel dat plantaardige producten hanteert geen besmettelijke ziekte heeft, die via de gehanteerde plantaardige producten kan overgedragen worden.	1
3.2.2		De landbouwer ziet erop toe dat het personeel dat plantaardige producten hanteert in goede gezondheid verkeert en op de hoogte wordt gebracht van de gezondheidsrisico's.	2
3.2.3*		De landbouwer en zijn personeel kennen de hygiënemaatregelen en respecteren de algemene bedrijfshygiëne.	3
3.3 Erkenningen			
3.3.1	A A s	De landbouwer moet beschikken over een erkenning bij het FAVV voor het bereiden en verpakken van consumptie-aardappelen (uitz. levering industrie, sorteerbedrijven, verpakte aardappelen van eigen oogst rechtstreeks aan de gebruiker).	1
3.4 Loonwerk			
3.4.1*	Alle	De landbouwer doet beroep op een loonwerker aangesloten bij Vegaplan voor de IKKB Standaard voor de Aannemers van Land- en Tuinbouwwerken voor de Primaire Plantaardige Productie. De landbouwer kan via de website www.vegaplan.be de status van de loonwerker nagaan. Indien de loonwerker niet aangesloten is bij Vegaplan.be dient de landbouwer zelf na te gaan of de werken uitgevoerd door de loonwerker voldoen aan de voorschriften van de IKKB Standaard.	2
4. TEELTTECHNIEK EN NAOOGSTBEHANDELING			
4.1 Uitgangsmateriaal en vruchtafwisseling			
4.1.1	Alle	De producent moet erop toezien dat plantgoed of zaaigoed dat paspoortplichtig is, voorzien is van een plantenpaspoort. Dit plantenpaspoort moet minstens 1 jaar bewaard worden. Merk op: plantenpaspoorten dienen één jaar te worden bewaard op het bedrijf. Indien plantenpaspoorten bewaard worden voor het registreren van de inkomende producten (dossier IN) dienen ze 5 jaar bewaard te worden!	1
4.1.2		De producent voert een visuele controle uit van de gezondheidstoestand van het geleverde uitgangsmateriaal.	2
4.1.3	A A s	Om de insleep van ziekten en plagen te voorkomen is het verplicht gecertificeerd pootgoed of geregistreerd hoevepootgoed te gebruiken. Een producent die voor de teelt van zijn aardappelen zelf geproduceerd niet-gecertificeerd materiaal (hoevepootgoed) gebruikt, moet hiervan voor 1 maart schriftelijk aangifte doen bij het hoofd van de PCE van de betrokken provincie. Het officiële certificeringsetiket dat de vermelding "EG-plantenpaspoort" draagt mag gebruikt worden in plaats van het plantenpaspoort. De landbouwer moet het	1

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

		plantenpaspoort (officiële certificeringsetiket) verplicht één jaar bewaren. Op dit etiket staat tevens de vermelding van de pootgoedontsmetting.	
4.1.4*	Voor alle activiteiten	Het gebruik van GGO's is in overeenstemming met de nationale, regionale en Europese wetgeving. Bij zaai van GGO gewassen moet ten laatste 15 dagen na de zaaidatum via een aangetekend schrijven of via de internetsite aan de FOD Volksgezondheid het volgende meegedeeld worden: – Adres en kadastrale coördinaten van de gezaaide percelen – Naam van de uitgezaaide variëteiten	1
4.1.5*		De landbouwer beschikt over informatie omtrent de ziektegevoeligheid en de resistentie van de gebruikte variëteiten.	3
4.1.6*		Als belangrijke preventieve maatregel tegen ziekten en plagen wordt vruchtafwisseling geadviseerd. De landbouwer past dit toe indien dit praktisch mogelijk is. Indien geen vruchtafwisseling wordt toegepast, moet dit verantwoord worden.	3
4.1.8*	COP	Voor hoevezaaizaad, wanneer de triage uitgevoerd wordt door een derde, moet deze hiervoor erkend zijn (er wordt aangeraden om een identificatie te voorzien van het lot die van het bedrijf naar de installatie van de triëerder gaat).	1
4.1.9*		Indien gecertificeerd zaaizaad wordt gebruikt, wordt één etiket per lot zaaizaad bewaard.	2
4.1.10*	B	De landbouwer gebruikt variëteiten opgenomen in de catalogus van erkende variëteiten, behalve de variëteiten die op nationaal vlak op de negatieve lijst voorkomen. De zaden moeten gecertificeerd worden. Het gebruik van GGO rassen is verboden. Een negatieve lijst (lijst met uitgesloten variëteiten) mag door de interprofessionele sector op nationaal vlak uitgewerkt worden.	1
4.1.12*	C	De cichoreiplanter gebruikt gecertificeerd zaaizaad van variëteiten die voorkomen op de erkende variëteitenlijst. Het gebruik van GGO rassen is verboden.	1
4.2 Bemesting			
4.2.1	Alle activiteiten	Buiten meststoffen en bodemverbeterende middelen van natuurlijke oorsprong van het eigen landbouwbedrijf of van het landbouwbedrijf van een derde, worden enkel toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen gebruikt.	1
4.2.2		ALLE toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen dienen voorzien te zijn van een <u>etiket</u> of <u>begeleidend document</u> dat voor de niet verpakte producten door de leverancier aan de landbouwer dient te worden overgemaakt.	1
4.2.3		De toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen afkomstig van afvalstoffen (bv. zuiverings-slib, slijpkalk, compost, enkelvoudige organische meststoffen, ...) moeten: Voor Wallonië: steeds vergezeld zijn van het <u>begeleidend document</u> (volgens OWD-model). Voor Vlaanderen: in de gevallen bepaald door OVAM vergezeld zijn van het	1

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

		<u>gebruikscertificaat</u> (bv. voor zuiveringsslib). Indien analyseresultaten aanwezig zijn moeten deze gedurende 5 jaar bijgehouden te worden.	
4.2.4		Het gebruik van zuiveringsslib dat officieel toegelaten is door de FOD is bovendien verboden op: <ul style="list-style-type: none"> - Weiden en voedergewassen indien een wachttijd van 6 weken tussen het gebruik en de beweiding of de oogst niet in acht genomen wordt; - Gronden waarop groenten en fruit geteeld worden, met uitzondering van die van fruitbomen en voor zover in dit laatste geval het gebruik gebeurt na de oogst en voor de volgende bloei; - Bodems welke bestemd zijn voor de teelt van groenten of vruchten die normaliter in rechtstreeks contact staan met de bodem en die normaliter rauw geconsumeerd worden, gedurende een periode van 10 maanden voorafgaand aan de oogst en tijdens de oogst zelf. 	1
4.2.5*	A	Verboden meststoffen: riolslib en waterzuiveringsslib afkomstig van openbare waterzuiveringstations.	1
4.2.6*	C	Het gebruik van waterzuiveringsslib afkomstig van openbare waterzuiveringstations is verboden in de cichoreiteelt.	1
4.2.7*	COP B	Waterzuiveringsslib afkomstig van openbare waterzuiveringstations mag enkel gebruikt worden indien er bovenop de wettelijke voorschriften, een productfiche is die bevestigt dat het product beantwoordt aan het doel om gevaren in de landbouw te beheersen. Het gebruik van dit soort slib kan verboden worden op contractuele basis.	1
4.2.8*	Van toepassing voor alle activiteiten	Bemest steeds binnen de normen van de wet, stem de bemesting af op eventuele adviezen. Zowel in Vlaanderen als in Wallonië is de bemesting bij wet geregeld. Bemestingsnormen en een uitrijregel voor organische mest vormen de pijlers. In het Vlaamse mestbeleid (MAP Iiter) heeft elke landbouwer de keuze tussen twee bemestingsstelsels: het forfaitaire stelsel of het nutriëntenbalansstelsel. In beide gevallen moeten de algemene normen nageleefd worden. Het stikstofbemestingsbeleid in Wallonië is onderdeel van het "Waals Programma voor Duurzaam Stikstofbeheer in de Landbouw" en wordt in goede banen geleid door "Nitrawal asbl".	3
4.2.9*		De landbouwer beschikt over informatie (samenstelling) van de gebruikte meststoffen.	3
4.3 Bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden			
4.3.1	voor alle activiteiten	Gebruik enkel in België erkende bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden, voor op het etiket vermelde toepassingen vóór en tijdens de teelt en bij opslag.	1

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

4.3.2		Wie een bestrijdingsmiddel voor landbouwkundig gebruik aanwendt dient de nodige maatregelen te treffen om te vermijden dat schade wordt berokkend aan de gezondheid van de mens en van nuttige dieren en dat schade wordt toegebracht aan naburige teelten. Hij moet er zorg voor dragen dat elk werktuig, voorwerp of voertuig dat gediend heeft bij het gebruik van het product, zorgvuldig en onmiddellijk wordt gereinigd.	1
4.3.3*	C	Bij de teelt van cichorei mogen geen bestrijdingsmiddelen gebruikt worden die niet toegelaten zijn voor landbouwproducties bestemd voor zuigelingen, dit wil zeggen producten vermeld in Bijlage IX van Richtlijn 2003/14/EG.	1
4.3.4*	Alle	De teler beschikt over een lijst met erkende bestrijdingsmiddelen en bewaart deze als documentatie. De erkende bestrijdingsmiddelen per teelt zijn eveneens terug te vinden op www.fytoweb.fgov.be . <i>Aanbeveling voor de teelt van COP, suikerbieten en cichorei</i>	2 (3)
4.3.5*		De teler heeft een ongevalprocedure. Op deze procedure staan minstens de telefoonnummers voor noodgevallen vermeld.	2
4.4 Irrigatie			
4.4.1	Alle	Voor irrigatie wordt enkel gebruik gemaakt van beekwater, water van open put, boorput, stadswater of regenwater.	1
4.4.2*		Er wordt aangeraden watergift uit te voeren in functie van de behoefte van de plant, in functie van de bodemvochtbalans, de buffercapaciteit en de weersvoorspellingen. Druppelirrigatie is aangewezen. Er wordt aangeraden advies in te winnen betreffende de irrigatie.	3
4.6 Staat van de productielocatie			
4.6.1*	A	Bij volledig machinaal oogsten en bij teelten waar er gevaar is voor fysieke verontreiniging (bv. aanwezigheid van glas in serre), wordt bij voorkeur twee maal gecontroleerd op de aanwezigheid van glas, blikjes, plastic, hout, etc. Hierbij wordt vooral gelet op de randen van het perceel en er wordt minstens één keer vlak voor de oogst gecontroleerd. De bevindingen worden geregistreerd op de teelt-/perceelsfiche. <i>NIET VAN TOEPASSING voor manuele oogst en/of bij manueel marktklaar maken van product. Voor de teelten van suikerbieten, COP, cichorei is dit een aanbeveling</i>	2
4.6.1*	COP B C	idem	3
4.7 Nieuwe productievelden			
<i>Specifiek voor grondgebonden teelten (niet van toepassing voor substraatteelt)</i>			
4.7.1*	Alle	Indien nieuwe percelen (= nieuw voor landbouw-doeleinden) in gebruik worden genomen, moet men een gevarenanalyse uitvoeren. Deze gevarenanalyse moet bewaard worden als documenten en moet voorgelegd worden indien de inspecteur dit vraagt.	1

4.7.2*		Normaal is landbouwgrond van onbesproken aard, indien het over een perceel gaat waaraan gevaren verbonden zijn, moet een bodemanalyse (vervuiling) uitsluitsel geven over de geschiktheid voor landbouwproductie.	1
4.8 Bodem- en/of substraatanalyse van de productielocatie			
<i>Enkel van toepassing voor grondgebonden teelten</i>			
4.8.1*	A	De landbouwer voert een standaard analyse uit (N, P, K, pH, C-gehalte, calcium en magnesium, humus) van de bouwvoor elke 4 à 5 jaar en hij houdt de resultaten bij.	2
4.8.2*		Indien de teelt dit vraagt om een N profielanalyse uit te voeren (0-60 cm) moet de landbouwer deze analyse uitvoeren. Hij noteert de datum van de analyse op de fiche of hij houdt de resultaten bij.	2
4.9 Bodembeheer en geïntegreerde teelttechniek			
4.9.1*	Alle activiteiten	Er worden teelttechnieken gebruikt die als doel hebben bodemerosie te beperken.	3
4.9.2*		De landbouwer past waar mogelijk ICM (Integrated Crop Management) technieken toe. Daardoor kan bijvoorbeeld het gebruik van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden gereduceerd worden. De landbouwer registreert deze gegevens (indien hij ze toepast).	3
4.9.3*		De landbouwer maakt gebruik van een aantal milieuvriendelijke maatregelen in het landbouwbedrijf en onderhoudt het landschap en de omgeving van het bedrijf.	3
5. SCHADELIJKE ORGANISMEN			
5.1 Algemene maatregelen ter bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen			
5.1.1	Van toepassing voor alle activiteiten	De landbouwer is verplicht over te gaan tot de bestrijding van schadelijke (quarantaine) organismen zodra hij de aanwezigheid hiervan vaststelt of deze hem door een vertegenwoordiger van de overheid wordt gemeld. Hij dient de onderrichtingen van het FAVV te volgen met betrekking tot de bestrijding van schadelijke organismen (zoals knolcyperus, aaltjes, maïswortelboorder, bruinrot, ringrot, ...). Zoals de ontsmetting van machines, apparatuur, gereedschappen, vervoermiddelen, containers, verpakkingsmateriaal na bewerking van gecontamineerde producten. Bovendien moet hij met schadelijke organismen besmette producten adequaat vernietigen (bacterievuur, verticilliumplanten, <i>Xanthomonas fragariae</i> , ...). De lijst met quarantaine organismen is weergegeven in Tabel 7.	1
5.1.2		De landbouwer is verplicht de bloei evenals de zaadvorming en de uitzaaiing van schadelijke distels met alle middelen te beletten. Als schadelijke distels worden beschouwd: akkerdistel, speerdistel, kale jonker en kruldistel.	1

5.2 Maatregelen ter bestrijding van nematoden			
5.2.1	A A s	De landbouwer is verplicht een teeltrotatie van één op drie te respecteren voor de teelt van consumptieaardappelen. Een uitzondering is voorzien voor primeuraardappelen die vóór 20 juni geoogst worden. Voor pootaardappelen is dit één op vier jaar.	1
5.3 Maatregelen ter bestrijding van ringrot en bruinrot			
5.3.1	A A s	Voor operatoren die meer dan 5 ton pootaardappelen in een etmaal binnenbrengen met het oog op productie van consumptieaardappelen uit de volgende landen: Denemarken, Duitsland, Griekenland, Spanje, Nederland, Portugal, Finland en Zweden, de Tsjechische Republiek, Estland, Letland, Hongarije, Polen, Slowakije, geldt de verplichting dit te melden bij de PCE van het FAVV en deze pootaardappelen gedurende 10 uur na aankomst ter beschikking te houden voor eventuele staalname.	1
5.3.2	A A s	Voor bruinrot moeten de volgende maatregelen nageleefd worden indien aardappelen geteeld worden in het beschermingsgebied: <i>Arendonk, Balen, Beerse, Berlaar, Brecht, Dessel, Dilsen, Geel, Grobbendonk, Ham, Heist-op-den-berg, Herentals, Herenthout, Herselt, Hulshout, Kasterlee, Leopoldsborg, Lier, Lille, Lommel, Maaseik, Malle, Meerhout, Merksplas, Mol, Neerpelt, Nijlen, Olen, Oud-Turnhout, Overpelt, Ranst, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Schilde, Schoten, Turnhout, Vorselaar, Vosselaar, Westerlo, Zandhoven en Zoersel:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Jaarlijks, voor 30 april, door middel van een door het FAVV vastgesteld formulier, aangifte te doen van al zijn met aardappelen beteelde of te betelen percelen met een oppervlakte van meer dan 10are. Deze aangifte moet vergezeld zijn van (een) liggingsplan(nen) op schaal 1/10.000 waarop aardappelpercelen aangeduid worden. 	1
5.3.3		<ul style="list-style-type: none"> - Alvorens over te gaan tot de berekening van een perceel aardappelen, gelegen in het beschermingsgebied (zie 5.3.2), met ander dan oppervlaktewater, de daartoe gebruikte installatie volledig en grondig te spoelen met ander dan oppervlaktewater 	1
5.3.4		<ul style="list-style-type: none"> - Bij het beregenen van andere dan aardappelpercelen, gelegen in het beschermingsgebied (zie 5.3.2), met oppervlaktewater steeds alle nodige voorzorgen te nemen om te beletten dat aardappelpercelen met dat oppervlaktewater in aanraking komen 	1
5.3.5	A A s	Voor de teelt van aardappelen, aubergines en tomaten geldt in het beschermingsgebied (zie 5.3.2) een verbod op het gebruik van oppervlaktewater (o.a. kanalen, beken, vijvers) voor beregening.	1

5.7 Maatregelen met betrekking tot moederkoren en fusarium bij granen			
5.7.1	COP	De landbouwer bewaakt de gezondheidstoestand van de granen gedurende de teelt en van de oogst op de aanwezigheid van moederkoren. Indien dit wordt vastgesteld wordt de 1 ^{ste} koper hiervan op de hoogte gebracht.	2
5.7.2		De landbouwer bewaakt de gezondheidstoestand van de granen gedurende de teelt en van de oogst op de aanwezigheid van fusarium. Indien dit wordt vastgesteld wordt de 1 ^{ste} koper hiervan op de hoogte gebracht.	3
6. REGISTRATIE			
6.1 Algemeen			
6.1.1	Alle	De registers zijn ingevuld.	1
6.1.2		De registers worden minimaal 5 jaar bewaard.	1
6.1.3		Identificatie van de producent en het bedrijf.	1
6.1.4*		Identificatie percelen	1
6.1.5*		Identificatie productielocatie, opslag en bewerkingsruimte	1
6.2 Dossier IN & OUT:			
6.2.1	Alle	Dossier IN: Voor de inkomende producten: <ul style="list-style-type: none"> - Plantaardig vermeerderingsmateriaal - Gewasbeschermingsmiddelen en biociden - Meststoffen moeten de volgende gegevens kunnen voorgelegd worden: de aard, de identificatie en de hoeveelheid van het product, de ontvangstdatum; de identificatie van de vestigingseenheid die het product levert. Een ordelijk klassement wordt aanbevolen. Daar waar gegevens ontbreken, moeten deze aangevuld worden op de documenten.	1
6.2.2		Dossier OUT: Voor de uitgaande producten: <ul style="list-style-type: none"> - Plantaardig vermeerderingsmateriaal - Plantaardige producten moeten de volgende gegevens kunnen voorgelegd worden: de aard, de identificatie en de hoeveelheid van het product, de ontvangstdatum; de identificatie van de vestigingseenheid die het product afneemt. Een ordelijk klassement wordt aanbevolen. Daar waar gegevens ontbreken, moeten deze aangevuld worden op de documenten.	1
6.3 Registratie			
6.3.1	Alle	Het gebruik gewasbeschermingsmiddelen en biociden moet geregistreerd worden. De landbouwer kan enerzijds gebruik maken van bestaande documenten (bv. spuitdagboek, ...) of anderzijds een perceels/teeltfiche invullen. De behandeling van opgeslagen producten dient tevens geregistreerd te worden.	1

Telershandleiding "akkerbouw" bij de IKKB Standaard voor de
Primaire Plantaardige Productie

6.3.2		De aanwezigheid van schadelijke quarantaine organismen of ziekten Vastgestelde quarantaine organismen en plantenziekten met gevaar voor de veiligheid en gezondheid van mens, dier en plant worden geregistreerd. De kopieën van het formulier voor verplichte meldingen (indien van toepassing) worden bewaard.	1
6.3.3		Resultaten van analyses Indien van toepassing wordt een ordelijk klassement van analysebulletins bijgehouden	1
6.3.4*		Perceels/teeltfiche correct ingevuld (enkel voor aardappelen verplicht)	1
6.3.5*	A	Fiche stockage en / of bewerking correct ingevuld (enkel voor aardappelen)	1
6.3.6*		Fiche transport (door derden) correct ingevuld (enkel voor aardappelen)	1
6.5 Checklist			
6.5.1*	Alle	De landbouwer voert minstens één keer per jaar, aan de hand van de checklist, zelf een controle uit van zijn activiteiten. Deze ingevulde checklisten moeten aan de auditor voorgelegd worden bij een bedrijfscontrole.	1
7. Meldingsplicht			
7.7.1	Alle	De landbouwer is op de hoogte van de meldingsplicht en past deze toe indien nodig	1

Bijlage 3. Vegaplan.be leden

Vegaplan.be

Tervurenlaan 182 bus 4
1150 Brussel
Tel: +32 (0)2 775 80 63
Fax: +32 (0)2 775 80 75
E-mail: info@vegaplan.be
Website: www.vegaplan.be

Algemeen BoerenSyndicaat vzw (ABS)

Hendrik Consciencestraat 53A
8800 Roeselare
Tel: +32 (0)51 26.08 20
Fax: +32 (0)51 24 25 39
E-mail: abs.smw@skynet.be
Website: www.algemeenboerensyndicaat.be

Belgapom eb

Spastraat 8
1000 Brussel
Tel: +32 (0)9 339 12 52
Fax: +32 (0)9 339 12 51
E-mail: belgapom@fvphouse.be
Website: www.belgapom.be

Bemefa vzw

Gasthuisstraat 31
1000 Brussel
Tel: +32 (0)2 512 09 55
Fax: +32 (0)2 514 03 51
E-mail: info@bemefa.be
Website : www.bemefa.be

Boerenbond (BB)

Diestsevest 40
3000 Leuven
Tel: +32 (0)16 28 61 01
Fax: +32 (0)16 28 61 09
E-mail: martine.tilkens@boerenbond.be
Website: www.boerenbond.be

Cefi

Rue de la Sucrierie, 1
7740 Warcoing
Tel : +32 (0)69 55 32 35
Fax: +32 (0)69 55 32 34
E-mail: jcossement@cosucra.be

Confédération des Betteraviers Belges asbl (CBB)

Anspachlaan, 111/Bus 10
1000 Brussel
Tel: +32 (0)2 513 68 98
Fax: +32 (0)2 512 19 88
E-mail: secretariat@cbb.be

Fédération Wallonne de l'Agriculture asbl (FWA)

Chaussée de Namur 47
5030 Gembloux
Tel: +32 (0)81 60 00 60
Fax: +32 (0)81 60 04 46
E-mail: fwa@fwa.be
Website: www.fwa.be

Landbouw-Service

Spastraat 8
B-1000 Brussel
Tel. +32 (0)2 238 06 33
Fax: +32 (0)2 238 04 41
E-mail: landbouwservice@unizo.be

Subel vzw

Tervurenlaan 182/b.4
1150 Brussel
Tel: +32 (0)2 775 80 69
Fax: +32 (0)2 775 80 75
E-mail: info@subel.be
Website: www.subel.be

Synagra vzw

Gasthuisstraat 31
1000 Brussel
Tel: +32 (0) 512 15 50
Fax: +32 (0) 512 48 81
E-mail: info@synagra.be
Website: www.synagra.be

Vegebe vzw

Spastraat 8
1000 Brussel
Tel: +32 (0)9 339 12 52
Fax: +32 (0)9 339 12 51
E-mail: vegebe@fvphouse.be
Website: www.vegebe.be

Verbond van de Belgische Tuinbouwveilingen (VBT)

Tiensevest 136
3000 Leuven
Tel: +32 (0)16 30 09 99
Fax: +32 (0)16 20 30 35
E-mail: info@veiling.be
Website: www.veiling.be

Bijlage 4. Lijst met erkende certificeringsinstellingen en controle centra

De meest recente lijst kan u steeds raadplegen op www.vegaplan.be

CERTIFICERINGSINSTELLINGEN

B&S Qualicert

rue du Pont de Pierre, 7
7340 Pâturages
Tel: +32 (0)65 66 25 75
Fax: +32 (0) 65 66 25 95
E-mail: info@bsqualicert.be

Carah asbl

rue Paul Pastur, 11
7800 Ath
Tel: +32 (0)68 26 65 84
Fax: +32 (0)68 26 65 80
E-mail: oci@carah.be

Certagro vzw

Leuvensesteenweg, 130A
3191 Boortmeerbeek
Tel: +32 (0)15 51 57 35
Fax: +32 (0)15 51 47 79
E-mail: certagro@certagro.be

Certalent vzw

Kantoor Vlaanderen: W. de Croylaan, 48
3001 Heverlee (Leuven)
Tel: +32 (0)16 78 15 40
Fax: +32 (0)16 78 05 53
Chaussée de Namur, 88 3G
1300 Wavre
Tel: +32 (0)10 84 65 66
Fax: +32 (0)10 84 65 67
E-mail: lluyten@bdb.be

CKC vzw

Ieperseweg, 87
8800 Rumbeke (Beitem)
Tel: +32 (0)51 27 32 80
Fax: +32 (0)51 27 32 89
E-mail: patrick.sedeyn@west-vlaanderen.be

Comite du lait

Route de Herve, 104
4651 Battice
Tel: +32 (0)87 69 26 30
Fax: +32 (0)87 69 26 40
E-mail: annette.konigs@comitedulait.be

Integra bvba

Statiestraat, 164
2600 Berchem
Tel: +32 (0)3 287 37 60
Fax: +32 (0)3 287 37 61
E-mail: gerrit.de.weerdt@integra-bvba.be

Procerviq asbl

rue de l'Economie, 4
4431 Loncin (Ans)
Tel: +32 (0)4 263 56 29
Fax: +32 (0)4 247 03 59
E-mail: qualite@procerviq.be

Promag asbl

Centre d'Entreprises et d'Innovation
Parc d'Activités économiques de Aye
Rue Féher, 1
6900 Marche-en-Famenne
Tel: +32 (0)84 46 03 46
Fax: +32 (0)84 46 03 47
E-mail: info@promag.be

SGS Belgium - SGS AgroControl

Polderdijkweg, 16
2030 Antwerpen
Tel: +32 (0)3 545 87 03
Fax: + 32 (0)3 545 87 89
E-mail: guy_mattys@sgs.com

CONTROLE CENTRA

REO Veiling

Oostnieuwkerksesteenweg, 101
8800 Roeselare
Tel: +32 (0)51 23 12 11
Fax: + 32 (0)51 23 12 89
E-mail: paul.demyttenaere@reo.be

Bijlage 5. Nuttige adressen en links

Website FAVV: <http://www.favv-afsca.fgov.be/>
Info over autocontrole: http://www.favv-afsca.fgov.be/autocontrole/home/autocontrole_nl.asp

Provinciale controle eenheden van het FAVV: telefoon- en faxnummers voor informatie

ANTWERPEN		Tel	Fax
Hoofdzetel : Italiëlei 124 Bus 92 2000 ANTWERPEN	Info.ANT@favv.be	03/202.27.11	03/202.28.11
BRUSSEL		Tel	Fax
Hoofdzetel: WTCIII . 2de verd. Simon Bolivarlaan 30 BUS 3 1000 BRUSSEL	Info.BRU@afsca.be	02/208.34.61	02/208.33.89
HENEGOUWEN		Tel	Fax
Hoofdzetel : Avenue Thomas Edison, 3 7000 MONS	Info.HAI@afsca.be	065/40.62.11	065/40.62.10
LIMBURG		Tel	Fax
Hoofdzetel : Kempische Steenweg 297 bus 4 3500 HASSELT	Info.LIM@favv.be	011/26.39.84	011/26.39.85
LUIK		Tel	Fax
Hoofdzetel : Boulevard Frère Orban 25 4000 LIEGE	Info.LIE@afsca.be	04/224.59.00	04/224.59.01
Antenne van St-Vith (voor de Duitstaligen) Außenstelle Sankt Vith Aachener Straße 101 4780 Sankt Vith		080/29.11.90	080/29.11.99
LUXEMBURG		Tel	Fax
Hoofdzetel : Rue du Vicinal . 2ème étage 6800 LIBRAMONT	Info.LUX@afsca.be	061/21.00.60	061/21.00.79
NAMEN		Tel	Fax
Hoofdzetel : Chaussée de Hannut 40 5004 BOUGE	Info.NAM@afsca.be	081/20.62.00	081/20.62.02

OOST-VLAANDEREN		Tel	Fax
Hoofdzetel : Zuiderpoort - Blok B 10de verd. Gaston Crommenlaan 6 / 1000 9050 Gent	Info.OVL@favv.be	09/210.13.00	09/210.13.20
VLAAMS-BRABANT		Tel	Fax
Hoofdzetel : Greenhill campus Interleuvenlaan 15 blok E 3001 Leuven	Info.VBR@favv.be	016/39.01.11	016/39.01.05
WAALS-BRABANT		Tel	Fax
Hoofdzetel : Espace Coeur de ville n° 1 2ème étage 1340 OTTIGNIES	Info.BRW@afsca.be	010/42.13.40	010/42.13.80
WEST-VLAANDEREN		Tel	Fax
Hoofdzetel : AIPM Koning Albert I laan 122 8200 BRUGGE	Info.WVL@favv.be	050/30.37.10	050/30.37.12

Provinciale controle eenheden van het FAVV: telefoon- en faxnummers voor melding in het kader van de meldingsplicht

PCE	GSM	E-mail voor meldingen	Faxnummers
Luik	0478/87.62.13	Notif.LIE@afsca.be	04/224.59.01
Luxemburg	0478/87.62.12	Notif.LUX@afsca.be	061/21.00.79
Namen	0478/87.62.14	Notif.NAM@afsca.be	081/20.62.01
Henegouwen	0478/87.62.15	Notif.HAI@afsca.be	065/40.62.10
Waals Brabant	0478/87.62.16	Notif.BRW@afsca.be	010/42.13.80
Brussel	0478/87.62.22	Notif.BRU@favv.be	02/208.33.89
Vlaams Brabant	0478/87.62.17	Notif.VBR@favv.be	016/39.01.05
Limburg	0478/87.62.18	Notif.LIM@favv.be	011/26.39.85
Antwerpen	0478/87.62.19	Notif.ANT@favv.be	03/202.28.11
Oost-Vlaanderen	0478/87.62.20	Notif.OVL@favv.be	09/210.13.13
West-Vlaanderen	0478/87.62.21	Notif.WVL@favv.be	050/30.37.12

Ophalingskalender Phytofar Recover:

http://www.phytofar.be/nl/pdf/Phyto-Rec_Calendrier07_Vlaanderen.pdf